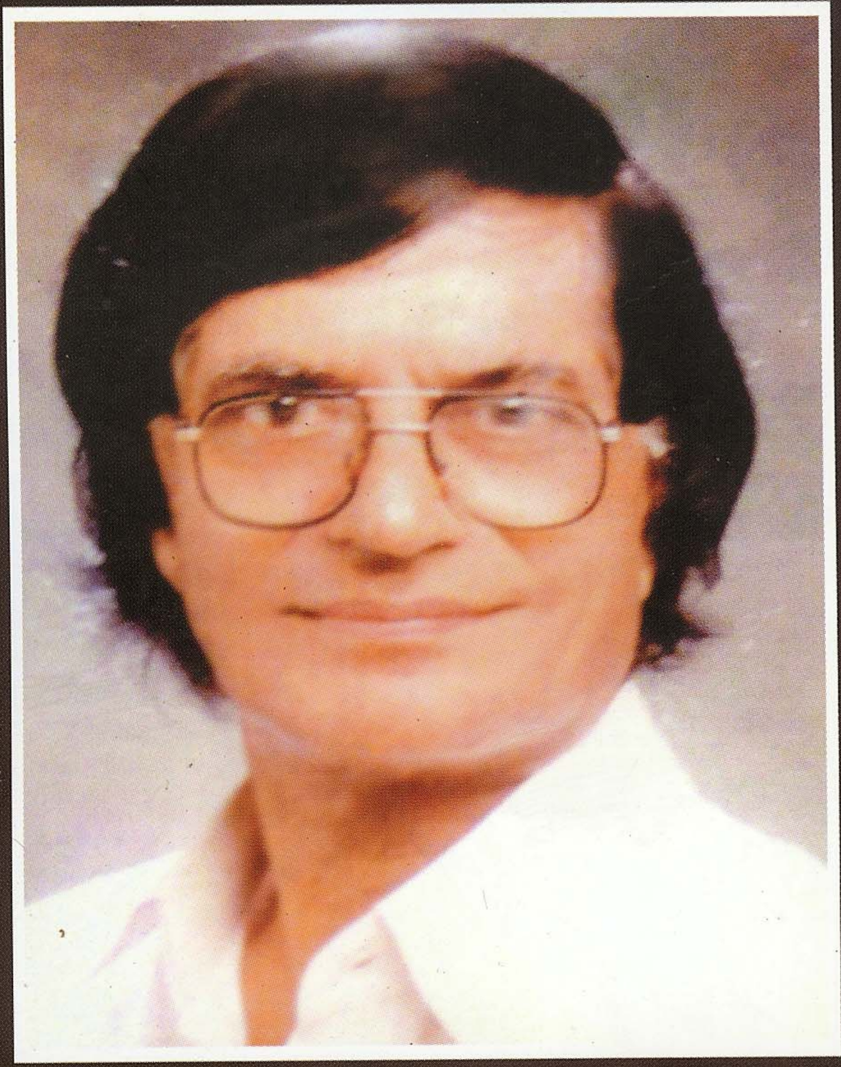
ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲಿಕೆ - 54

ಕೆ.ಎನ್.ಟೇಲರ್

ತುಳು ನಾಟಕ, ತುಳು ಸಿನೇಮಾ ರಂಗದ ಭಗೀರಥೆ

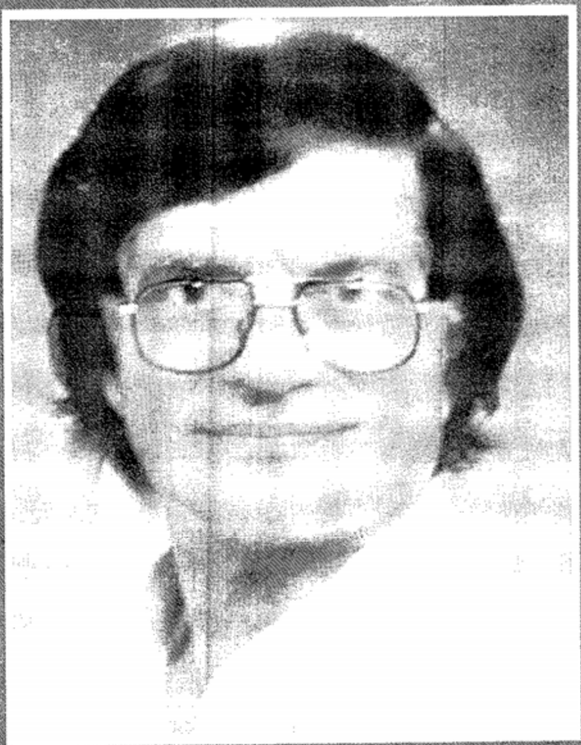
ಪ್ರೊ. ಡಿ. ವೇದಾವತಿ
ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶೀಲ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ತುಳು ಭವನ, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು – 6

ಮದೆಪರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲಿಕೆ - 54

ಕೆ.ಎನ್.ಟೇಲರ್

ತುಳು ನಾಟಕ, ತುಳು ಸಿನೇಮಾ ರಂಗದ ಭಗೀರಥೆ

ಪ್ರೊ. ಡಿ. ವೇದಾವತಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶೀಲ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ತುಳು ಭವನ, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು – 6

3

Tulu Nataka, 'Tulu Cinema Rangada Bhagirathe' K. N Taylor

A Biography and Contributions of Late K. N Taylor in the field of Tulu Theatre and Cinema written by: Prof. Vedavathi, Opp. Shridhama, Vidyanjaneya Vyayama Shale, Bikarnakatte, Mangalore – 15, Mobile: 9341370754 & Smt. Jayasheela, Shri Hari Prasad, 1-81(B), Jodukatte, Maroli, Post Kulashekara, Mangalore – 5, Mobile: 9986449423

Chief Editor	:	**M. Janaki Brahmavara** President Karnataka Tulu Sahithya Academy
Publisher	:	**Chandrahasa Rai B** Registrar Karnataka Tulu Sahithya Academy
Published by	:	**Karnataka Tulu Sahithya Academy** Tulu Bhavana, Urvastore, Ashoka Nagar Post, Mangaluru - 575006 Tel: 0824-2459389 email: tulu.academy@yahoo.co.in
©	:	Karnataka Tulu Sahithya Academy
First Edition	:	2016
No. of Copies	:	300
Pages	:	40
Price	:	50 /-
Design & Printed at	:	**Pavan Graphics** First Floor, N.D. Complex, Opp.Gokarnanatheshwara Temple, Alake Kudroli, Mangalore. Ph. : 9242885743
Designed by	:	Jagadish Anchan

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ನ ಪಾತೆರ

ತುಳು ಬಾಸೆನ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಒರಿಪಾವೆರೆಗ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ದಿಂಜ ಜನ ಸಾಹಿತಿಲ್, ಕಲಾವಿದೆರ್, ಸಂಘಟಕೆರ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಈ ತುಳುವಪ್ಪೆ ಬಾಲೆಲೆನ ಸಾದನೆನ್ ನೆಂಪುಡು ಒರ್ತೊನೆರೆಗಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, 1994ನೇ ಇಸವಿಡ್ದ್ ಂಚಲಾ 'ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್', ಮಾಲಿಕೆಡ್ ಬೂಕುಲೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದು ಬಯ್ದ್ ಂಡ್. ಈ ಮಾಲಿಕೆಡ್ ತುಳು ನಾಟಕರಂಗೊದ, ತುಳು ಸಿನೇಮಾರಂಗೊದ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಾದಕೆ ಕೆ.ಎನ್.ಟೇಲರ್‌ನ ಬದ್ಕ್ ಸಾದನೆದ ಪೊಲಬು ಕೊರ್ಪಿನ ಬೂಕು ಸೇರೊಂದುಪ್ಪುನವು ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಕುಸಿತ ಸಂಗತಿ. "ತುಳು ನಾಟಕ, ತುಳು ಸಿನೇಮಾ ರಂಗೊದ ಭಗೀರಥೆ" ಪಣ್ಪಿನ ಈ ಬೂಕು ಬರೆಯಿನಕುಲು, ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆರಾಯಿನ ಪ್ರೊ. ವೇದಾವತಿ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶೀಲ ಮರೋಳಿ. ಕೆ.ಎನ್.ಟೇಲರ್‌ನ 'ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭಾ' ನಾಟಕ ಕೂಟೊಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ನಟನೆ ಮಲ್ತ್‌ದಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶೀಲ, ಪರರಾಜ್ಯ ಪರದೇಸೊಲೆಡ್ಲಾ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನೊಡು ಪಾಲ್ ಪಡೆತಿನಾರ್. ತನ್ನಂಚಿನ ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಟೇಲರ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರ್ತಿನೆನ್ ಕಲಾರಂಗೊಡೇ ತಂಕ್ಲೆನ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಾದಿ ತೋಜಾಯಿನೆನ್, ಶಿಸ್ತ್‌ದ ನಿರ್ದೇಶಕೆರಾದ್ ತಂಕ್ಲೆನ ಪ್ರತಿಭೆನ್ ಬೆಳಗಾವೆರೆ ಸಾಯ ಮಲ್ತಿದಿನೆನ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನುನ ಜಯಶೀಲಗ್ ಈ ಬೂಕು ಬರವಣಿಗೆ 'ಗುರು ಕಾಣಿಕೆ' ಪನ್ಪಿಲೆಕೆದ ಗೌರವ.

ಕಲಾವಿದೆರಾಯಿನ ಕೆ.ಎನ್.ಟೇಲರ್ ನಟೆಯಾದ್, ನಿರ್ದೇಶಕೆ ಆದ್, ಸಂಘಟಕೆ ಆದ್ ಊರೊರ್ಮೆ ಬಾರಿ ಪುದರ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಮಲ್ಲ ಕಲಾವಿದೆ ಆಂಡಲಾ ಸಾದಾಸೀದಾ ಬದ್ಕ್ ನಡಪಾದಿನ ಆರ್ ತನ ಸಾದನೆದ ಮಾತ ದಾಕಲೆನ್ ಒರ್ತೊಂದು ಬಯ್ದ್‌ಜೆರ್. ಅಂಚ ಬೂಕು ಬರೆಪಿನವು ಸುಲಬೊದ ಬೇಲೆ ಆಯಿಜಿ.. ಆಂಡಲಾ ಪ್ರೊ.ವೇದಾವತಿ ಒಂಜೀತ್ ದಾಕಲೆನ್ ಕೂಡ್ದು ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಇರುವೆರ್ನ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾದ್ ಈ ಬೂಕು ಪ್ರಕಟಣೆ ಆಪಿನ ಈ ಪೊರ್ತುಡು ಲೇಖಕಿಯೆರ್

ಇರುವೆರೆಗ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆಪುನ್ ಬಯಕೊನುವೆ. ದಿ.ಕೆ.ಎನ್.ಟೇಲರ್‌ನ ಅಭಿಮಾನಿಲ್ ಈ ಬೂಕುನ್ ಓದುದ್ ಅರೆನ ನೆಂಪುನು ಕುಡ ಕುಡ ಮಲ್ತೊನುವೆರ್‌ಂದ್ ಬಾಮ್ಯೊಂದು ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ.

ಈ ಬೂಕುನು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಲ್ಪುನಗ ಸಾಯ ಮಲ್ತಿನ ಅಕಾಡೆಮಿದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ.ಬಿ ಬೊಕ್ಕ ಮಾತ ಸದಸ್ಯೆರೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲ್... ಬೂಕುನ್ ಮುದ್ರಣ ಮಲ್ತಿನ 'ಪವನ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್'ದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನ, ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಅಂಚನ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಳಗದಕ್ಲೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲ್.

ಎಮ್. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಡಿಸೆಂಬರ್ 2016

ಲೇಖಕಿಯೆರ್‌ನ ಪಾತೆರೊ

ತುಳು ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ. ನೆಕ್ಕ್ ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ ನೆಲತ ಏತೋ ಮಹನೀಯೆರ್ ನಾನಾ ಬಗೆಟ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಕವಿಕುಲ್ ರಂಗ ಭೂಮಿದ ನಟೆರ್, ನಾಟಕಕಾರೆರ್. ಆಕುಲಾಕುಲೆ ಕೊಡಿಗೆ ಕೊರ್ದ್ ಈ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆದ ಸೇವೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ನಮ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲೆನ ನೆನೆಪುನು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿಡ್ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. ಅಕ್‌ಲೆ ಜೀವನ ವೃತ್ತಾಂತದ ಬೂಕುಲೆನ್ 'ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್' ಮಾಲಿಕೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ಕೆ.ಎನ್.ಟೇಲರ್‌ನ ಬಗೆಟ್ ಬೂಕು ಬರೆಲೆಂದ್ ಪಣ್ಣಗ ಯಾನ್ಲಾ, (ವೇದಾವತಿ) ಜಯಶೀಲಲಾ ಒತ್ತೊಂಡ. ಆಂಡ ಟೇಲರ್‌ನ ಬಗೆಟ್ ದಿಂಜ ಪೊಲಬು ಒಟ್ಟು ಪಾಡ್ಯೆರೆ ಬಂಗ ಆಂಡ್. ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ತಿಕ್ಕಿನಾತೆನ್ ಈ ಬೂಕುಡು ಕೊರೊಂದುಲ್ಲ.

ಕೆ.ಎನ್.ಟೇಲರ್ ತುಳು ರಂಗ ಭೂಮಿದ ಮಲ್ಲ ಸಾಧಕೆ ಆದ್ ಮೆರೆಯಿನಾರ್ ಕಿರಿಯಾಕ್ಲೆಗ್ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಡ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಲ್ತಿನಾರ್. ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿತ್ರರಂಗ ಆದ್ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆಯೆರೆ ಕಾರಣ ಪುರುಷೆ ಆದ್ ಬೆಳಗಿನಾರ್. ಕೆಲವು ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಸೊಂತ ರಚನೆ ಮಲ್ತಿನಾರ್, ಅಂಚನೇ ಕೆಲವು ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಪದ ರಚನೆಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡ್‌ಲಾ ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂದಿನಾರ್.

ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಕಡಂದಲೆ ಪನ್ಪಿ ಹಳ್ಳಿಡ್ ಪುಟ್ಟುದು ಟೈಲರ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜತೆಜತೆಟ್ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಭಾವನೆಲೆನ್‌ಲ ಪೊಲ್ಲೊಂದು ಮಲ್ಲ ಉಡಿಗೆರೆ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಕುಡ್ಲದ ಪೇಂಟೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಪಜ್ಜೆ ದೀವೊಂದು ತನ್ನ ಜತೆ ಜತೆಟ್ ಏತೋ ನಟ ನಟಿಯೆರೆನ್ ಕೂಡಾವೊಂದು ನಾಟಕ ತಂಡೊನೇ ಕಟ್ಟಿಯೆರ್. ಅರೆನ ನಾಟಕೊಲೆಡ್

ನೀತಿ ಇತ್ತಿಲೆಕನೆ ಮೈ ಇರ್ಮೆನ ಆಪಿನ ಹಾಸ್ಯೊಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒವ್ವೇ ಪದವಿ ಪಡೆಯೊನಂದೆ ಜನಮಾನಸೊಡ್ ಸಾಸಿತವಾಯಿನ ತಾನ ಪಡೆಯಿನ ಕೆ.ಎನ್.ಟೇಲರ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಏತೋ ಕಸ್ಟೊಲೆನ್ ಅನ್ಬೇಸ್‌ದೆರ್. ಆಸ್ತಿ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಬಯಕಂದೆ ಕಲಾಸೇವೆ ಮಲ್ತಿನ ಟೇಲರ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಏತ್ ಪುಗರ್‌ಂಡಲಾ ಯಾವಂದ್..

ಕೆ.ಎನ್.ಟೇಲರ್‌ನ ಇಡೀ ಬದ್‌ಕ್ ನಾಟಕ ಸಿನೆಮಾಡೇ ಕರಿದ್ ಪೋಂಡು ಶರವು ಮಹಾಗಣಪತಿನ ಸನ್ನಿಧಾನೊಡು ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭಾ ಪನ್ಪಿ ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಥೆನ್ ಆರಂಭ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಏತೋ ಕಲಾವಿದೆರ್‌ಗ್ ಕಲಾಲೋಕದ ಬೊಲ್ಪು ತೋಜಾದ್ ತುಳು ಬಾಸೆಗ್‌ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗುಲಾ ಮಲ್ಲ ಕೊಡುಗೆ ಕೊರ್ದ್ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಸೇವೆ ಮಲ್ತಿನ ಕೆ.ಎನ್.ಟೇಲರ್ ತುಳು ನಾಡ್‌ಡ್ ದಂತ ಕತೆನೇ ಆದ್ ಒರಿದೆರ್.

ಎಂಕ್ಲೆನ ಈ ಬರವುಗ್ ಸಾಯ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಕೆ.ಎನ್.ಟೇಲರ್‌ನ ಜತೆಟೇ ಇತ್ತಿನ ಕಲಾವಿದೆ ಡಾ. ಸಂಜೀವ ದಂಡಕೇರಿ. ಆರೆಗ್ ಎಂಕುಲು ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿದ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವ. ಟೇಲರ್‌ನ್ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭಾಟ್ ದಿಂಜ ವರ್ಸ ಬೆಂದ್‌ದಿನ ಯಾನ್ (ಜಯಶೀಲ) ಎಂಕ್ ತೆರಿದಿನ ಸಂಗತಿನ್ ಅಂಚೆನೇ ಎಂಕ್ಲೆನ ತಂಡೊದ ಸೀತಾರಾಮ ಶೆಟ್ರೆನ ಸಂದರ್ಶನೊಡು, ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ಮೆರೆನೊಟ್ಟುದ ಪಾತೆರಕತೆಟ್ ಒಟ್ಟು ಪಾಡಿನ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಉಂದೆಟ್ ಸೇರಾವೊಂದ. ಟೇಲರ್ ನ ಬುಡೆದಿ ಜಯಂತಿ, ಜೋಕುಲು ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಮಮತ, ಪೂರ್ಣಿಮ, ಆಶಾ, ಗಣೇಶ್ ಬೊಕ್ಕ ಮರ್ಮಯನಕುಲು ಸುರೇಶ್, ಉದಯ, ಪ್ರವೀಣ್ ಉಳ್ಳಾಲ್,,, ಮರ್ಮಾಲ್ ಮಮತ ಮೊಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾಯ್ತು ಮಲ್ಪುವ. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಮಾತ ಸದಸ್ಯೆರೆನ್ಲಾ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನುವ.

ಪ್ರೊ. ಡಿ. ವೇದಾವತಿ

10–11–2016 **ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶೀಲ ಮರೋಳಿ**

ತುಳು ನಾಡ್‌ದ ಬೊಳ್ಳಿ ಬೊಳ್ಪು ಪಣ್ಪಿಲೆಕೊದ ಏತೇತೋ ಜನೊಕುಲು ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪುಟುದು, ಅಕಲಕಲ್ನ ಇಸ್ಟೊದ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಡ್ ಬಾರಿಬಾರಿ ಸಾದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಬೀರೊದ ಬಂಟೆರ್, ಉಪಕಾರೊದ ಪುರುಷೆರ್, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕೆರ್, ದೇಶ ಭಕ್ತೆರ್, ರಾಜಕೀಯ ನೇತಾರೆರ್, ಸಾಹಿತಿಲ್, ಕಲಾವಿದೆರ್, ರಂಗ ಕಲಾವಿದೆರ್, ಇಂಚ ಗೆಣ್ತೊಂದು ಪೋನಗ ನಂಕ್ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರೊದ ಒಂಜಿ ಬೊಳ್ಳಿ ಬೊಳ್ಪು ಮೆಣ್ಕ್‌ದ್ ತೋಜುಂಡು. ಅವ್ವೇ ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಪಣ್ಪಿ ಪುದರ್‌ಡೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತೆರಾಯಿನ ಕಡಂದಲೆ ನಾರಾಯಣೆರ್. ತುಳು ಬಾಸೆನ್, ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಒರಿಪಾವುನ ಆಸೆಡ್ ತುಳು ನಾಟಕ ಬೊಕ್ಕ ಸಿನೇಮಾ ರಂಗೊಡು ಇತಿಹಾಸ ಮಲ್ತಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಕಲಾವಿದೆ ಮೇರ್.

ಸರಿಕಟ್ಟ್ ರಂಗ ಮಂಟಪ ಇಜ್ಜಂದಿನಪಗ, ಚಲನಚಿತ್ರ ಮಲ್ಪುನೆಕ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಸುಲಬ ತಂತ್ರ ಸರಕ್‌ಲ್ ಇಜ್ಜಂದಿನಪಗ ನಾಟಕ, ಸಿನೇಮಾ ಈ ರಡ್ಡ್ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಡ್ ಪಜ್ಜೆನ್ ದುಂಬು ದೀಪಿನಿ ಪಂಡನೇ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಾಹಸ. ಲಾಬನಸ್ಟ ಗೆಣ್ತೊಂದು ಕುಲ್ಲುನಕುಲು ಕಂಡಿತ ಆ ಸಾಹಸೊಗು ದುಂಬು ಪೋವಯೆರ್. ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಅಂಚ ಗೆಣ್ತೊಂದು ಕುಲ್ಲಂದೆ ಬೆನ್ಪಿನನೇ ಮುಕ್ಯ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಬೆನ್ಪಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಬೆನ್ಪಿನೆಟೇ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಪಣ್ಪಿಲೆಕೊದ ತೃಪ್ತಿಡ್ ದುಂಬರಿಯೆರ್.

"ಒರ ಸುರು ಮಲ್ತಿನ ಬೇಲೆನ್ ಮುಗಿತ್‌ದೇ ಬುಡೊಡು" ಉಂದು ಆರ್ ಅರೆಗೇ ಪಣೊಂದಿನ ಸೂತ್ರ. ಅರೆನವು 'ಛಲದಂಕ ಮಲ್ಲ' ಪಣ್ಪಿನ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಡಾದೇ ತುಳು ಸಿನೆಮಾ ರಂಗೊಡು ಮುಪ್ಪತ್ತಮೂಜಿ ವರ್ಸ ಬೆಂದ್ಯೆರ್. ಕನ್ನಡೊಗು ರಾಜಕುಮಾರ್, ತಮಿಳ್‌ಗ್ ಎಮ್. ಜಿ. ಆರ್., ತೆಲುಗುಗ್ ಎನ್. ಟಿ. ಆರ್. ಮಲೆಯಾಳೊಗ್ ಪ್ರೇಮ್ ನಜೀರ್, ತುಳುಕ್ ಕೆ.ಎನ್.ಟೇಲರ್ ಪಣ್ಪಿಲೆಕೊದ ಸಾದನೆನ್ ಮಲ್ತೆರ್. 'ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್‌ಗ್ ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರೇ ಸಾಟಿ' ಪಣ್ಪಿಲೆಕೊದ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಲಾ ಉಂಡಾಪಿಲೆಕ ಆತ್‌ಂಡ್.

ತುಳು ನಾಟಕ ರಂಗೊಗ್, ತುಳು ಸಿನೇಮಾ ರಂಗೊಗ್ ಗಟ್ಟಿ ಪಂಚಾಂಗ ಪಾಡ್ದ್ ಕೊರ್ತಿನ ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರೆನ್ ತುಳುವೆರ್ ಏಪೊಲಾ ಮದಪೆರಾಪುಜಿ. ತುಳು ನಾಟಕ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಆರ್ 'ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ' ಪಣ್ದೇ ಪಣೊಲಿ. ತುಳು ಸಿನೇಮಾ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಆರ್ 'ಮಾರ್ಗಪ್ರವರ್ತಕೆ'ನೆ. ಅಂಚಾದೇ ತುಳುವೆರ್ ಅರೆಗ್ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗೊದ ಜೀವಮಾನ ಸಾಧನೆದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಕೊರ್ತೆರ್. ಕಲಾಭಿಮಾನಿ ತುಳುವೆರ್ ಅರೆನ್ 'ತುಳುನಾಡ್‌ದ ರಾಜಕುಮಾರ್' ಪಣ್ದೇ ತೆರಿಯೊಂದೆರ್. 'ತುಳು ಸಿನೇಮಾ ರಂಗೊದ ಪಿತಾಮಹ' ಪಣ್ದ್‌ಲಾ ಪಣೊಡಾಯಿನ ಸಾದನೆ ಅರೆನವು. ಆರ್ ಬರೆತಿನ ನಾಟಕೊಲು ಇನಿತ ಸಮಾಜೊಗ್ಲಾ ಕನ್ನಡಿ ಪತ್ತುಲೆಕ ಉಂಡು. ಅರೆನ ನಾಟಕೊದ ಪದೊಕುಲುಲಾ ಏಪೊಲ ಒರಿಯುನಂಚಿನ ಗಟ್ಟಿ ತಿರ್ಲ್‌ದನೆ! ಸಮಾಜೊದ ರಡ್ಡ್ ಬಗೆತ ನೀತಿನ್ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ದೆರ್ತ್ ತೋಜಾವುನ ಪ್ರಯತ್ನ ಅರೆನವು. ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಸಾಜ ಚೌಕಟ್ಟ್‌ಡೇ ಬರ್ಪಿನ ಅರೆನ ಹಾಸ್ಯ ನುಡಿ, ಹಾಸ್ಯ ನಟನೆಲ್ ಏಪೊಗ್ಲಾ ಮದಪುನವತ್ತ್.

"ನಮ ಊರು, ನಮ ಬಾಸೆ, ನಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒವ್ವೆನ್ಲಾ ಮದಪೊಡ್ಚಿ" ಪಣ್ಪಿನ ಅರೆನ ಸಂದೇಶೊನ್ ತುಳುವೆರ್ ಪಾಲನೆ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನನೇ..

ಪುಟ್ಟು ಬಲಕೆ

ಟೇಲರ್ ಪುಟ್ಟುದಿನಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆದ ಮೂಡಬಿದಿರೆದ ಕೈತಲ್ದ ಕಡಂದಲೆ ಪಣ್ಪಿ ಹಳ್ಳಿಡ್. ಮೆರೆನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಕಡಂದಲೆ ಚಂದು. ಅಪ್ಪೆ ಮುತ್ತು. ಮೇರ್ ಪುಟ್ಟುದಿನ ದಿನ 1–9– 1939. ಅಪಗ ದೀತಿನ ಪುದರ್ ನಾರಾಯಣ. ಅರೆನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಕುಡ್ಲದ ಮುನ್ಸಿಫಲ್ ಆಫೀಸ್‌ಡ್ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಬೇಲೆಗಾದ್ ಆರ್ ಬೊಡೆದಿನ್ ಬೊಕ್ಕ ಎಲ್ಯ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಲೆತೊಂದು ಕುಡ್ಲಗ್ ಬತ್ತೆರ್. ಮಣ್ಣಗುಡ್ಡೆಡ್ ಬುಡಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚ ಮೆರೆನ ಬಾಲ್ಯೊದ ದಿನೊಕುಲು ಕುಡ್ಲಡೇ ಕರೀಂಡ್. ಹಳ್ಳಿಡ್ ಪುಟ್ಟುದು, ಪೇಂಟೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತಿನ ನಾರಾಯಣಗ್ ತುಳು ಬಾಸೆದ ತಿರ್ಲ್ ತೆರಿಯಿಂಡ್. ತುಳು ಗಾದೆ ಎದುರು ಕತೆಲ್ ಇಷ್ಟ ಆಂಡ್ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪೊಲಬು ಎಲ್ಯಿಡೇ ಮನ ಮುಟುಂಡು. ಭೂತಾರಾಧನೆಡ್, ಕೋಲ, ನೇಮ, ಅಗೇಲ್, ತಂಬಿಲೊಡು ಕುತೂಹಲ ಒರಿಂಡ್. ತುಳು ಪಾಡ್ದನೊಲು ಕೆಬಿಕ್ ಕೇಣ್ಂಡ್. ಅವ್ವೆತ್ತ ಸಬ್ದ ಸಗ್ತಿ, ಸತ್ವ ತೆರಿಂಡ್. ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟೊಡು ಉಮೇದ್ ಉಂಡಾಂಡ್. ಅಪಗೊದ ತುಳು ನಾಟಕ ರಂಗೊಲಾ ಕುಸಿ ಕೊರುಂಡು. 'ರಂಗತಂಡ' ದಕಲ್ನ ನಾಟಕೊನ್ ತೂಪಿನನೇ ಎಲ್ಯಿದ ಮಲ್ಲ ಕುಸಿ ಆಂಡ್.

"ಇಂಚ ಯಾನ್ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಮೋಕೆದ ಜಕ್ಕೆಲ್ಡ್ ಗೊಬ್ಬೊಂದು, ಕೆನರಾ ಸಾಲೆಡ್ ಬರವು ಕಲ್ತೊಂದು ಉಪ್ಪುನಗನೇ ಅಮ್ಮೆರ್ ಕಾಯ ಬುಡ್ದು ಕೈಲಾಸೊಗು ಸಂದಿಯೆರ್. ಅಪಗ ಯೆಂಕ್ ಪತ್ತೊಂಜಿ ವರ್ಸ. ಅಮ್ಮೆರ್ನ ಮರಣ ಯೆಂಕ್ಲೆನ ಕುಟುಮೊಗು ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಪೆಟ್ಟ್‌ದಲೆಕೊನೇ ಆಂಡ್. ಯೆನ್ನ ಬರವುಗ್ ಅಡ್ಡಿಲಾ ಆಂಡ್.." ಇಂಚ ಪಣ್ಣಗ ಮಗೆ ನಾರಾಯಣನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೀರ್ ಅರಿಯೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ಆ ಕಾಲನೇ ಅಂಚ. ಅವು ಬ್ರಿಟಿಷೆರ್ನ ಬಿರ್ದೊಲಿದ ಕಾಲ. ಸಮಾಜೊಡು ಬಡವೆರೇ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತೆರ್. ಬ್ರಿಟಿಷೆರೆಗ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನಿಲಾ ಅವ್ವೇ! ನರಮಾನಿಲೆಗ್ ಬಂಜಿಗ್ ನುಪ್ಪು ಅರಅರ ಆಂಡ ಹಕ್ಕ್‌ದ ಚಿಂತನೆ ಪುಟ್ಟುಜಿ. ತರೆ ತಗ್ಗಾದ್, ಬೆರಿ ಬಗ್ಗಾದ್ "ಸೊಲ್ಮೆ ಉಲ್ಲಾಯ, ಅಡ್ಡ ಬುರೊಂಡೆ.. ದನಿಕುಲೇ ..' ಪಣ್ಪಿನಕ್ಲೆನ ಬೆರಿಕ್ ಗುದ್ದುನವು ಸೊಲಬ ಪಣ್ಡ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಪಗೊದ ಭಾರತೊದ ಸಿರಿವಂತ ಗಿರಸ್ತೆರ್‌ಲಾ ಇಂಚ ಪಣ್ಪಾವೊಂಬಿನೆಟೇ ಕುಸಿಟಿತ್ತೆರ್.. ಅಂಚನೇ ಬಹುಜನೊತ ಬಡಪತ್ತ್ ದುಂಬರಿಯಡ್‌ಂದ್ ಬಯಕೊಂದುಲಾ ಇತ್ತೆರ್.

ಇಂಚಿನ ಕಾಲಮಾನೊಡು ಬದ್ಕುನಗ ಎಡ್ಮನೇ ತರಗತಿಡ್ ಕಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಡಂದಲೆ ನಾರಾಯಣಗ್ ಬರವು ದುಂಬರಿಪುನ ಅಂಗಲಪ್ಪುನ್ ಬುಡ್ದು ಬೇಲೆದ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಪಜ್ಜೆ ದೀವೊಡಾಂಡ್. ಅರೆನ ಈ ಬೇಲೆದ ಬದ್ಕ್ ಸುರು

ಆಯಿನೇ ತನ ಬಾವೆರ್ನ ಟೈಲರಿಂಗ್ ಅಂಗಡಿಡ್. ಸುರುಟು ಬಾವೆರ್ ಪೊಲ್ಲುದು ಪಾಡುನ ಅಂಗಿ ಚಡ್ಡಿಲೆಗ್ ಗುಬ್ಬಿ ಕುಲ್ಲಾವುನ ಬೇಲೆ. ಮಂಡೆ ಚುರ್ಕುದ ಆಣ್ ಮಗೆ ನಾರಾಯಣಗ್ ಒಂಜೇಲೆಕದ ಈ ಬೇಲೆ ಬೇಗೊಡೆ ಬೊಡಿಂಡ್. ಅರುವೆ ಕತ್ತೆರ್ದ್ ಕುಡ ಗೋಡಿದ್ ಪೊಲ್ಲುದು ತುತ್ತೈತೊದ ಒರು ಕೊರ್ಪಿನ ಬೇಲೆನ್ ಬೇಗೊಡೆ ಕಲ್ತೊಂಬಿನ ಚಲ. ಅಂಚ ಕಲ್ತೊಂದುಲಾ ಆಂಡ್. 'ಬೆಳೆಯ ಸಿರಿ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿ' ಪಣ್ಪಿನ ಗಾದೆದ ತಿರ್ಲ್‌ನ್ ನಾರಾಯಣನ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ಲಾ ತೆರಿಯೊನೊಲಿ.

ಕತ್ತೆರ್ದ್ ಪೊಲ್ಲುನ, ಪೊಲ್ತುದು ಕಟ್ಟುನ ಟೈಲರಿಂಗ್ ಬೇಲೆ ಕುಸಿತನೇ. ಪೊಸಪೊಸತ್‌ಗ್ ರೂಪು ಕೊರ್ಯೆರೆ ಆಪಿನನೇ! ಆಂಡ ಈ ನಾರಾಯಣಗ್ ಬೇಲೆದಿಡೆಟ್ ನಾಟಕೊದ ಅಂಬಲ್. ಸಿನೇಮಾ ತೂಪಿನ ತೊಡು. ದೋಸ್ತಿ ಸೀತಾರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿನೊಟ್ಟುಡು ಸೈಕಲ್‌ಡೇ ಪೋದು ಟಾಕಿಸ್‌ಡ್ ತಮಿಳ್ ಸಿನೇಮಾ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್ಗೆ! ಸಾಲೆಡ್ ಕಲ್ಪುನಗ ಒರ 'ವರ್ಸೊದ ಉಚ್ಚಯೊ' ದ ದಿನೊತ ನಾಟಕೊಡು ಮಾಸ್ಟೆರ್ ಒಂಜಿ ಪಾತ್ರ ಕೊರಿಯೆರ್ಗೆ. ಕುಸಿಟೆ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಸ್ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಮಾಸ್ಟೆರ್ ಆ ಪಾತ್ರೊನ್ ನನೊರಿಯಗ್ ಕೊರ್ದು 'ಈ ನಾಟಕೊಗು ನಾಲಾಯಕ್ಕ್ 'ಪಣ್ಪಿಲೆಕದ ಸೂಚನೆ ಕೊರಿಯೆರ್ಗೆ! ಬಾಲ್ಯೊದ ಮನಸ್‌ಗ್ ಮುಟ್ಟಿನ ಈ ನಿರಾಸೆದ ಬೇನೆ ಉಲತ್ತುಲಯಿಡ್ ಗಚೆಲೊಂದೇ ಪೋನಗ, ತಾನ್ ನಾಟಕ ರಂಗೊಡು ಸಾದನೆ ಮಲ್ಪೊಡೇ ಪಣ್ಪಿನ ಚಲ ಎಚ್ಚಾಂಡ್‌ಂದ್ ಆರೇ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರಕತೆಟ್ ಪಣ್ತೆರ್.

ಎಲ್ಯ ಆಣ್‌ಮಗೆ ನಾರಾಯಣನ ಕೈಟ್ ಪೊಲ್ಲುನ ಬೇಲೆ.. ತರೆಟ್ ನಾಟಕೊಡು ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಣ್ಪಿನ ತೊಡು, ತುಡಿಪು. ಒಂಜೇಲೆಕ ಪೊಲ್ಲೊಂದಿತ್ತಿನ ನಾರಾಯಣನ ಲತ್ತ್ ಕೈಕುಲು ಲತ್ತ್ ಕಾರ್‌ಲ್, ಲತ್ತ್ ಕಣ್ಣ್‌ಲ್ ಮಲ್ಲ ಸಾದನೆನೇ ಮಲ್ತ. ಪದಿನ್ಯೆನ್ ವರ್ಸೊದ ಪಿರಯೊಡೇ ನಾರಾಯಣೆ ಒಂಜಿ ಸೊಂತ ಪೊಲ್ಲುನ ಮೆಶಿನ್ ದೆತೊಂದು ರಥಬೀದಿ (ಕಾರ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್)ಡ್ 'ಕೆ. ಎನ್.ಟೈಲರ್ಸ್' ಪುದರ್ದ ಸೊಂತ ಅಂಗಡಿಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದಿನವು ಎಲ್ಯ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತ್. ಬಡವೆರೆನ ಬಾಲೆಲೆಗ್ ಹೆರಿಯೆರ್ನ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿದ ಆದೆರ್ಪು ಉಪ್ಪುಜಿ. ಬಡವೆರೆಗ್ ಬಾಲೆಲೇ ಆಸ್ತಿ. ಕುಟುಮೊಗು ಬಾಲೆಲೇ ಆದೆರ್ಪು. ನಾರಾಯಣೆಲಾ ಅಂಚೆನೇ ಬುಳೆಯಿನಿ. ಎಲ್ಯ ಪಿರಯೊಡೇ ಬೆನ್ಪಾಟ! ಬೆನ್ಪಾಟೊಡೇ ತನ ಕಾರ್‌ಡ್ ತಾನ್ ಉಂತಿನಿ. ಕುಟುಮೊಗು ಆದಾರ ಆಯಿನಿ

ಸೊಂತ ಅಂಗಡಿ ಆಯಿನೇ ಮನಸ್‌ಡ್ ನಾಟಕೊದ ಕತೆಕುಲುಲ ಮೂಡೊಂದು ಪೋಯಗೆ. ದೋಸ್ತಿಲೆಡ್ದ್ ಪರ್ಚಯ ಆಯಿನ 'ರಂಗತಂಡ'ದಕಲ್ನ ನಾಟಕೊಡು ಎಲ್ಯ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪುನಗ ಮಲ್ಲ ಪಾತ್ರೊದ ಕನಸ್ ತೆಗ್‌ಲೊಂದುಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಟೈಲರ್ ಪಾತೆರುನು ಕಮ್ಮಿ. ಸಮಾಜೊಡು ಜನೊಕ್ಲೆನ ಬದ್ಕ್‌ನ್ ಹಾಳ್ ಮಲ್ಪುನ ಪಗೆ ಮಚ್ಚರೊಲೆನ್ ಎಂಚ ದೂರ ಮಲ್ಪೊಲಿ? ಜನೊಕುಲು ಅಂದ್‌ಬಂದುಲಾದ್ ಎಂಚ ನೆಮ್ಮದಿಡ್ ಬದ್ಕೊಲಿ? ಇಂಚಿನ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಪೊಲ್ಲೊಂದುಪ್ಪುನಗ

ನಾಟಕದಂಚಿನ ಕಲೆಟ್ ಉಂದೆಕ್ ಪರಿಯಾರ ತೋಜಾವುನ ಸಾದಿಲಾ ತೋಜೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಬರವುಸರವು ಇಜ್ಜಾಂದಿನಕುಲ್ಲಾ ನಾಟಕ ತೂದು ಬದ್ಕ್‌ ಗಾಪಿನ ಎಡ್ಡೆ ಗೇನ ಪಡೆವುಲೆಕ ಆವೊಡು. ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ನೆಮ್ಮದಿ ಬೋಡಾಂಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಗ್ಗಟ್ಟ್ ಬೋಡು. ಉಂದೆನ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ತೆರ್ಪಾವೊಡಾಂಡ ಅಕುಲು ಪಾತೆರುನ ಬಾಸೆಡೇ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬೊಡು.. ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬೊಡಾಂಡ ನಾಟಕ ಬರೆವೊಡು.

ನಮ ಉದ್ದೇಶ ನಂಕ್ ಸ್ಪಷ್ಟ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಮಲ್ಲ ಬೇಲೆಗ್ಲಾ ನಮ ದುಂಬಾಪನೇ. ಅಂಚ ನಾಟಕೊಡು ಸಮಾಜೊಗು ಎಡ್ಡೆ ಸಂದೇಶ ಕೊರೊಡುಣ್ಪಿನ ಉದ್ದೇಸ ಇತ್ತಿನ ನಾರಾಯಣಗ್ ನಾಟಕ ಬರೆವೊಡೇ ಪಣ್ಪಿನ ಚಲ. ಬರವು ಕಲ್ತ್‌ದಿನ ಕಮ್ಮಿ ಆಂಡಲಾ ಮನಸ್‌ಡಿತ್ತಿನೆನ್ ಬರೆವೆರೆ ತೆರಿದ್‌ಂಡ್. ಹೆರಿಯೆರ್ ಗೊಬ್ಬುನ ನಾಟಕ ತೂತಿನ ಅನ್ಬವ ಉಂಡು. ಕೆಲವು ನಾಟಕೊಡು ಎಲ್ಯೆಲ್ಯ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತ್‌ದಿನ ಅನ್ಬವ ಉಂಡು. ಉಂದೆನೇ ಆದೆರೊಗು ದೀವೊಂದು ಧೈರ್ಯೊಡು ನಾಟಕ ಬರೆಯೆರ್. ನಾಟಕ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಕನ್ನಡಿ ಪತ್ತೊಡು ಪಣ್ಪಿನ ಅಂಬಲ್‌ಡೇ ಬರೆಯೆರ್. ನಾಟಕೊದ ತಂತ್ರೊಲೆನ್ ತಾನೇ ಅಂದಾಜಿ ಪಾಡಿಯೆರ್. 'ಮನಸ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಮಾರ್ಗ'.. ಟೈಲರ್ ಕ್ರಮೇಣ ನಾಟಕ ರಂಗೊಡು ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಬಕ್ಕಾರ್ ದೀವೊಂದು ದುಂಬು ದುಂಬು ಪೋವೆರೆಗ್ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಚಿಂತನೆಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನೊಲೇ ಕಾರಣ ಆಂಡ್.

ಅರೆನ ಅಪಗೊದ ದಿನಚರಿ ಪಂಡ, ಪಗೆಲ್‌ಗ್ ಬಂಜಿದ ಗುಜರ್ಮೆಗಾದ್ ಪೊಲ್ಲುನು. ಇರ್ಲ್‌ಡ್ ನಿದ್ರೆ ಕಜೆರ್ದ್ ನಾಟಕ ಬರೆಪಿನಿ. ಪದಿನಾಜಿ ವರ್ಸೊದ ಪಿರಯೊಗಾನಗ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬೊಡು, ಗೊಬ್ಬಾವೊಡು, ಇಂಚಿತ್ತಿನನೇ ಅಂಗಲಪ್ಪುಲು. ಸಾದಕೆರ್ ಏಪೊಲಾ ಅಂಗಲಪ್ಪುದ ಬೆರಿಯೆ ಬೆನೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಕಡಂ ದಲೆ ನಾರಾಯಣೆಲಾ ಸಾದನೆದ ಬೆರಿ ಪತ್ತಿಯೆರ್.

ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬುನೆಕ್ ಎಡ್ಡೆ ಉದ್ದೇಸೊಲ ಬೋಡು. ನಾಟಕ ಮನಸ್‌ಗ್ ರಂಜನೆಲಾ ಕೊರೊಡು. ಮನಸ್‌ದ ವಿಕಾರೊಲೆನ್ ತಿದ್ದುಲೆಕಲಾ ಆವೊಡು. ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಂದೇಶ ಕೊರೊಡು ಪಣ್ಪಿನ ಚಿಂತನೆಡೇ ನಾಟಕ ಬರೆಯೆರ್. ಸಮಾಜೊಡು ನಡಪುನ ಮಾತ ಅನಿಸ್ಟೊಲುಲ ಸುರುಟು ಮುಂಗೆ ದೀಪಿನಿ ಮನಸ್‌ಡತ್ತ? ಗೋರ ಯುದ್ದೊಲುಲ ಸುರುಟು ನಡಪುನ್ ಮನುಷ್ಯೆರ್ನ ಮನಸ್‌ಡೆಗೆ. ಮನಸ್ ಸೊಚ್ಚ, ಸೀದಾ ಉಂಡುಡ ಸಮಾಜ ಸುದಾರುಂಡು. ಸಮಾಜೊದ ಸೀಕ್‌ಲ್ ಕಮ್ಮಿ ಆಪ ಪಣ್ಪಿನ ಗೇನೊಡು ನಾರಾಯಣನ ನಾಟಕೊಡು ಈ ನಿಟ್ಟ್‌ದ ವಸ್ತು ವಿಷಯೊಲು ದಿಂಜಿದ್ ನಾಟಕೊದ ಪುದರ್ ಪಸೆರ್‌ಂಡ್. ತೂಪಿನಕಲ್ನ ಸಂಕೆ ಎಚ್ಚಾಂಡ್. "ಟೈಲರ್ನ ಪಾರ್ಟ್ ಪಂಡ ಪಾರ್ಟ್!" ಇಂಚದ ಪಾತೆರದೊಟ್ಟುಗು, "ಟೈಲರ್ ಆವೊಲಿಯೆ. ಈತೆಲ್ಯ ಪಿರಯೊಡೇ ತಿರ್ಲ್‌ದ ನಾಟಕೊನ್ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಗೊಬ್ಬಾವೆರ್!" ಇಂಚ ಪಣ್ಪಿನಕಲ್ನ ಸಂಕೆಲಾ ಎಚ್ಚಾವೊಂದು ಪೋಂಡು.

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭೆತ ಉದಿಪನ

"ನರಮಾನಿಲೆಗ್ ಒಂತೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ ನನಲಾತ್ ಬೋಡು ಪಣ್ಪಿನ ಆಸೆ. ನನಲಾತ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ ಕುಡಲಾತ್ ಬೋಡುಣ್ಪಿನ ಅಂಗಲಪ್ಪು!. ." ಇಂಚಂದ್ ದಾಸೆರ್ ಪಂಡ್ ತೋಜಾದೆರ್. ಉಂದು ಸಾದನೆದ ನಿಲೆಟ್ಲಾ ಒಂಬುನ ಪಾತೆರನೆ. ಒಂತೆ ಸಾದನೆದ ಬೆರಿಯೆ ನನಲಾತ್ ಸಾದನೆಗ್ ಸಜ್ಜಾಪಿನ ನರಮಾನಿಲೆನ ಸಾಲ್‌ಡ್ ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರ್‌ನ್ ಸೇರಾವೊಲಿ. ನಾಟಕೊಡು ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಯಿಲೆಕೊನೇ ನಾಟಕ ಕೂಟ ಕಟ್ಟುನ ಕನ ತೂಯೆರ್. ಕನ ತೂಪಿನವು ಸಾಜನೇ. ಕನೊನು ನಿಜ ಮಲ್ಪುನವು ಕಸ್ಪೊನೆ. ಕಸ್ಪೊಗ್ ಪೋಡಿದ್ ಕುಲ್ಲುಂಡ ನಮ ಕುಲ್ಲಿನಲ್ಪನೇ ಉಪ್ಪುವ ಪಣ್ಪಿನ ಇಚಾರ ದೀವೊಂದು, ಟೇಲರ್ ತಾನ್ ಬಯಕಿನಂಚದ ಒಂಜಿ ನಾಟಕ ಕೂಟ ಕಟ್ಟುನ ಪ್ರಯತ್ನೊಡಿಪ್ಪುನಗ ಕುಡ್ಲದ ಯುವಕಮಂಡಲದಕಲ್ನ ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕೊಡು ಒಂಜಿ ಪಾತ್ರ ತಿಕ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಆಂಡ, "ಈ ನಾರಾಯಣೆ ಆ ಪೌರಾಣಿಕ ಪಾತ್ರೊಗು ನಾಲಾಯಕ್" ಪಣ್ಪಿನ ಅಪನಾಲೀಸ್ ನುಡಿ ಕೇಣೊಡಾಂಡ್‌ಗೆ!

ಅಪಗನೇ ನಾಟಕ ತಂಡ ಕಟ್ಟುನವು ಸಂಕಲ್ಪೊನೇ ಆಂಡ್. ಕಟ್‌ದ್‌ಲಾ ಆಂಡ್. ಅಯಿತ ಪುದರ್ 'ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭಾ'. 14– 4– 1958ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಈ ಪುದರ್ದ ನಾಟಕ ಕೂಟ ಕುಡ್ಲದ ಶರವು ಮಹಾ ಗಣಪತಿ ದೇಸ್ತಾನೊಡು ಉದಿಪನ ಆಂಡ್. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರ್‌ಲಾ ಆಂಡ್. ಉಂದು ತುಳು ರಂಗ ಭೂಮಿದ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಅಧ್ಯಾಯೊಗ್ ನಾಂದಿ ಆಂಡ್. ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್, ಕೆ.ವಿ. ಭಂಡಾರಿ, ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್, ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ, ಅತ್ತಾವರ ವಿಶ್ವನಾಥ್, ಮೊಕುಲು ಮಾತ ಈ ಉದಿಪನೊದ ಲೇಸ್‌ಡ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆತೆರ್. ಆನಿ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಬಿಸು ಪರ್ಬ. . ವರ್ಸೊದ ಸುರುತ ದಿನ.. ಯುಗಾದಿ. ತನ್ನ ಪದಿನೊರುಂಬನೇ ವರ್ಸ ಪಿರಯೊಡು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಕುಟುಮೊದ ಒರಿ ಲತ್ತ್ ಜವಣೆ ಒಂಜಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಕಟ್ಯೆರೆಗ್ ದೈರ ಮಲ್ಪುನು ಪಂಡ ಅವು 'ಎಡ್ಮ ತಿಗಲೆದ' (ಎಂಟೆದೆಯ) ದೈರ ಪಣ್ದೇ ಪಣೊಲಿ. ಅಪಗ ಅರೆನ ದೋಸ್ತಿ ಕೂಟೊಡಿತ್ತಿನ ನಾಟಕ ಪ್ರತಿಭೆದ ಜವಣೆರ್ ಬಿ.ಎಸ್. ರಾವ್, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬಾಳಿಗಾ, ಸೀತಾರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ , ಎಂ.ವೈ.ಕೋಲಾ ಮೊಕುಲೇ. ಟೇಲರ್‌ನನೇ ಪಿರಯದ ಎಲ್ಯಿದ ಮಲ್ಲ ದೋಸ್ತಿ ಸೀತಾರಾಮ ಶೆಟ್ರ್ ನಾಟಕೊಡು ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತಿಲೆಕೊನೇ ನಾಟಕ ತಂಡದ ಉಸ್ತುವಾರಿಕೆಡ್ಲಾ ಟೇಲರ್‌ನೊಟ್ಟುಗು ಬೆಂದ್ಯೆರ್.

ಕಲಾರಂಗೊಡು ಶಿಸ್ತ್‌ಗ್ ದಿಂಜ ಬಿಲೆ ಕೊರ್ತಿನ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ತನ ನಾಟಕ ಕೂಟದಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಶಿಸ್ತ್‌ನೇ ಕಲ್ಪಾದೆರ್. ಒವ್ವೇ ಸಾದನೆದ ಪಿರವುಡು ಕಸ್ಪೊದ ಬೆನ್ಪಾಟ ಉಂಡುಣ್ಪಿನೆನ್ ಪಂಡ್ ತೆರ್ಪಾಯೆರ್. ನಾಟಕ ತರಬೇತಿ ಪಂಡ ಅವ್ವೊಂಜಿ ನೀತಿನಿಯಮೊಡು ನಡಪುನಂಚಿನ ಪಾತಶಾಲೆ ಪಣ್ಪಿನ ಭಾವನೆ ಅರೆನವು. ಆರ್ ಪಂಡಿಲೆಕನೇ ಪನಿಪಜ್ಜೆ ತಪ್ಪಂದೆ ಕಲಾವಿದೆ ನಟನೆ ಮಲ್ತ್‌ತೋಜಾವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಹಟೊತ ನಿರ್ದೇಶಕೆ. ಆರೆನ ಕೂಟೊದ ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ರಂಗೊಡು ನಾಟಕ

ಗೆಂದುನಗನೇ, ಕಲಾಭಿಮಾನಿಲೆನ ಮೆಚ್ಚಿಕೆ ತಿಕ್ಕುನಗನೇ, ಕಸ್ಟದ ಪಿರವುಡು ಇಸ್ಟ ಉಂಡುಣ್ಪಿನವು ತೆರಿದ್, ಅರೆನ್ ಗೌರವೊಡು 'ಶಿಸ್ತ್‌ದ ಮಾಸ್ಟರ್' ಪಣ್ದೇ ಲೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ತನ್ಕ್ ಇಸ್ಟ ಆಯಿನಕ್ಲೆನ್ ಏತ್ ಎತ್ತರೊಗ್ಲಾ ದೆರ್ತ್ ಆದೆರ್ಪುನ ಗುಣ ಆರೆಡ ಅಪಗನೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಈ ತಂಡೊಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಎಡ್ಡೆ ಸಂಪಾದನೆಲಾ ಆಂಡ್. ಟೇಲರ್‌ಗ್ ಪಟ್‌ದ್ ತಿಣ್ಪಿನ ಮಲ್ಲ ಮನಸ್. ಅಪಗ ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ ಪಣುವೆರ್ಗೆ, "ಯೆನ್ನ ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಗಂಜಿ ವಣಸ್. ಟೇಲರ್‌ನ ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಕೋರಿ ರೊಟ್ಟಿದ ವಣಸ್".

ತುಳುತ್ತ ಮೋಕೆ

ತುಳುನಾಡ್ ಉಂದು.. ತುಳು ಬಾಸೆ ಉಂದು.. ತುಳು..
ಮದತ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುದಾ..ನಮ,
ನಮ್ಮ ನಾಡ್, ನಮ್ಮ ಬಾಸೆ, ಲಿಪಿನ್..

ತುಳುವೆರ್ ಮದತ್‌ಂಡಲಾ, ತುಳುವಪ್ಪೆ ತನ ಕೀರ್ತಿನ್ ಒರಿತೊನೆರೆ ಒರಿಯತ್ತ್‌ಡ ಒರಿ ಬಾಲೆಲೆನ್ ಆ ನಿಲೆಟ್ ದುಂಬರಿಪಾದಿನೆನ್ ನಮ ತೆರಿಯೊನೊಲಿ. ಒಡಿಪುದ ಎಸ್. ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ, ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆ, ಎನ್. ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ, ಮೂವೆರ್ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ನಕುಲು, ಸತ್ಯಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರ, ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್, ಇಂಚಿದ ಬಾಲೆಲೆನ ಪಟ್ಟಿ ಉದ್ದಾನುದ್ದ ಉಂಡು. ಈ ಬಾಲೆಲೆಡ್ದ್ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಅಪಗಪಗ ತಂಕ್ಲೆನ ನಾಡ್‌ದ, ಬಾಸೆದ ಬಗ್ಗೆಡ್ ಅಭಿಮಾನ ಪಡೆಪಿಲೆಕ ಪ್ರಚೋದನೆ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿದ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ತುಳುಟೆ ಬೆನೊಡುಣ್ಪಿನ ಸಂಕಲ್ಪದಕ್ಲೆಡ್, ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಮೆರೆನ್ಲಾ ಸುರುಟೆ ಗೆಣ್ಪೊಡಾಪುಂಡು. ತುಲುವೆ ಪೆಲಕಾಯಿದಂಚನೇ ತುಳುವೆರ್ನ ನಾಲಾಯಿಡ್ ಸಲೀಸ್‌ಡ್ ನಲಿಪುನ ತುಳು ಬಾಸೆಡೇ ಟೇಲರ್ ನಾಟಕ ಬರೆಯೆರ್. ಅರೆನ ನಾಟಕೊದ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪೊರ್ಲು , ಬಾಸೆದ ಸಬ್ದ ಸಂಪೊತ್ತು, ಬಾಸೆದ ಸಗ್ತಿ ನಾಟಕ ತೂಪಿನಕಲ್ನ ಮನ ಮುಟ್ಟುಲೆಕದನೆ. ತಿರ್ಲ್‌ದ ನಾಟಕೊಡು ಪೊರ್ಲುದ ಬಾಸೆ ಪಣ್ಪಿನ ಪುಗರ್ತೆ ಸುರುತ ನಾಟಕೊಲೆಡೇ ಆರೆಗ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಪುಗರ್ತೆ ಒರೊರ ಬೇಲೆದ ಬರಸ್‌ಗ್ ಇಂಬು ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಅಂಚ ಟೇಲರ್ ನಾಟಕೊಡ್ದು ನಾಟಕೊಗ್ ಈ ರಡ್ಡ್ ನಿಲೆಟ್ಲಾ ಬುಳೆವೊಂದೇ ಪೋಯೆರ್. ತುಳುವೆರ್ ಇತ್ತಿನ ಸಭೆಟ್ ಆರ್ ಅಪಗಲಾ ಏಪೊಲಾ ತುಳುಟೇ ಭಾಷಣ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್ಗೆ.

ತುಳು ಬಾಸೆದ ನುಡಿಕಟ್ಟ್‌ಲೆಗ್ ಅಯಿತನೇ ಒಂಜಿ ಬಿಗುತರ ಸಗ್ತಿ. ಅವ್ವೆನ್ ನಾಟಕೊದ ಸಂಭಾಷಣೆಡ್ ಆಯಿನಾತ್ ಗಳಸೊಂಡೆರ್, ಅಂಚಿನ ಪುದರ್‌ಲೇ ನಾಟಕೊಗು ದೀವೊಂಡೆರ್. ಅರೆನ ನಾಟಕೊಡು ಹಾಸ್ಯೊದ ಪಾತೆರೊಲು

ಏತ್‌ಲಾ ಬರ್ಪ. ಆಂಡ ಅವು ಮರ್ಯಾದಿದ ಮಟ್ಟ ಬುಡ್ದು ಪೋವಯ. ತೆಲಿಕೆದೊಟ್ಟುಗ್ ಮನಸ್‌ನ್ ಸುದ್ದ ಮಲ್ಪುವ ಆತೇ! ಅರೆನ ಪದೊಕುಲೆಡ್ ಏತೊಂಜಿ ಬಗೆತರ! ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ ಮೋಹ, ಮದ, ಮಚ್ಚರ, ದಂಚಿನ ನರಮಾನಿಲೆನ ಬದ್ಕ್‌ದ ಆಜಿ ಪಗೆ(ಷಡ್ವೈರಿ)ಲೆನ್ ತರೆಪುಲೆಕೊದ ಇಚಾರೊಲೆನ್ ಅಯಿಟ್ ತೂವೊಲಿ..

ನನೊಂಜಿ ಇಸೇಸ ಪಂಡ ಈ ಎಲ್ಯ ನಿರ್ದೇಶಕನ ತುಳು ನಾಟಕೊಡು ಅಪಗೊದ ಮಲ್ಲಮಲ್ಲ ನಾಟಕ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಅಂಚೆನೇ ಪೊಸ ಜವಣೆರ್ ಬಿ. ವಿ. ಕಿರೋಡಿಯನ್, ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೂಳೂರು, ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಕ್ವಾರ್ಡರ್ಸ್, ಈಶ್ವರ ಕಂಕನಾಡಿ, ಜಗತ್‌ಪಾಲ್, ಉಮೇಶ್ ಅಮೀನ್, ಎಮ್. ಎಸ್. ರಾವ್ ಸುಧಾಕರ್, ಪ್ರಕಾಶ್ ಕದ್ರಿ, ಬಿ. ಎನ್. ರಾವ್. ಜೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ, ಆನಂದ ಬೋಳಾರ್, ವಿ.ಜಿ.ಪಾಲ್, ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕದ್ರಿ, ಶರತ್‌ಕುಮಾರ್, ಇಂಚಿತ್ತಿನಕುಲು ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತೆರ್. "ಈ ಲತ್ತ್ ಜವಣನ ನಿರ್ದೇಶನೊಡು ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬುನನೇ ಕುಸಿ" ಉಂದು ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದೆರೆನ ಮಾಮೂಲು ನುಡಿ. ತೆರಿದಿನಕುಲು ಗುಣೊಕು ಮಚ್ಚರ ಮಲ್ಪುಜೆರ್.

ಟೇಲರ್‌ನ 'ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭಾ' ಉಂದೆಕ್ ನಾಟಕ ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ಬುಳೆಪಾಯಿನ ಪೆರ್ಮೆಲಾ ಉಂಡು. ಕನ್ನಡ ಸಿನೇಮಾ ರಂಗೊಡು ನಾಯಕಿ ನಟಿಯಾದ್, ನಿರ್ದೇಶಕಿಯಾದ್ ಪುದರ್ ಮೆರೆಪಾಯಿನ ಜಯಮಾಲಾಗ್ ಸುರುಟು ರಂಗ ತಾಲೀಮು ತಿಕ್ಕ್‌ದಿನಿ ಕೆ. ಎನ್.ಟೇಲರ್‌ನ ನಾಟಕೊಡ್ದೇ! ರತ್ನಮಾಲಾ, ಲೀಲಾವತಿ, ಬಿ. ವಿ. ರಾಧಾ, ಯಶೋಧರಾ ದೇವಿ, ಶಾರದಾದೇವಿ, ಮಮತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ಜಯಶೀಲ, ವೀಣಾ, ಭವ್ಯಶ್ರೀ ರೈ, ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಭಟ್, ರೂಪಾ ಅತ್ತಾವರ, ರೋಹಿಣಿ ಜಗರಾಂ, ಲೀನಾ ಗೋವಿಯಸ್, ಇಂಚ ದಿಂಜ ಜನ ಅರೆನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹೊಡ್ದೇ ನಾಟಕ, ಸಿನೇಮಾ ರಡ್ಡ್ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಡ್ ದುಂಬು ಬಯ್ದಿನಕುಲುಲ್ಲೆರ್. ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಕೋಕಿಲ ವಿಜಯ, ವಸಂತಕದ್ರಿ, ಮೊಕುಲು ಮಾತ ಟೇಲರ್‌ನೊಟ್ಟುದ ಸಂಗೀತ ಸಂಗಾತಿಲ್. ಅರೆನ ಉಪಕಾರೊನ್ ಇನಿಕ್ಲಾ ನಿನೆತೊನುನ ಕಲಾವಿದೆರ್ನ ಮಲ್ಲ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಉಂಡು.

ನಾಟಕ ಸಭಾತ ಕಸ್ಟಸುಕ

'ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭಾ' ಗೊಬ್ಬಿನ ನಾಟಕೊಲು ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಇಸ್ಟ ಆಯೆರೆ ಸುರು ಆಂಡ್. ಪ್ರಚಾರ ಮಾಧ್ಯಮೊಲ್ ಇಜ್ಜಂದಿನ ಆ ಕಾಲೊಡು ನಾಟಕ ತೂಯಿನಕುಲೇ ಅಯಿಕ್ ಪ್ರಚಾರಕೆರ್! ಸಮಾಜೊದ ರಡ್ಡ್ ನೀತಿನ್ ದೆರ್ತ್ ತೋಜಾವುನ ಅರೆನ ನಾಟಕೊದ ಪಾತ್ರ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಮೆಚ್ಚಿಂಡ್. ಆರೇ ತನ ನಾಟಕೊಡು ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪುನೆನ್ ತೂಪಿನವುಲಾ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಕುಸಿ. ಪರ ಊರುಲೆಡ್ದ್‌ಲ, ಹಳ್ಳಿಡ್ದ್ ದಿಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಅರೆನ ನಾಟಕ ತಂಡೊನ್ ಲೆಪ್ಪುನಕುಲಿತ್ತೆರ್. " ಆಂಡ ಅಪಗ ಪೋದು ಬರ್ಪಿನವುಲಾ ಬಂಗನೆ. ಕುಡ್ಲಡ್ದ್ ಒಡಿಪುಗ್

ಪೋವೊಡಾಂಡ ನಾಲ್ ಸುದೆ ಕಡಪೊಡು. ನಾಟಕೊದ ಸರಕ್‌ಲೆನ್ ಓಡೊಡು ಆಯೆರೆಗ್ ಸಾಗಾವುನವು ಸುಲಬ ಅತ್ತ್. ಅಪಗ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬುನುಲಾ ಕಸ್ಟೊಡೇ. ಸುರುಸುರುಟು ಗ್ಯಾಸ್ ಲೈಟ್‌ದನೇ ರಂಗಸ್ಥಳ. ನಾಟಕೊಡು ಇನೆಮೋಕೆದ (ಲವ್ ಸೀನ್‌ದ) ನೋಟ ಬನ್ನಗ ಬಣ್ಣೊದ ಕಾಕಜಿನ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಲೈಟ್‌ಗ್ ಸುತ್ತೊಂದಿತ್ತ್. ಕಾರ್‌ದ ಬ್ಯಾಟರಿಡೇ ಮೈಕ್‌ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಬ್ಯಾಟರಿ ಬಚ್ಚಿಂಡ ಯೆಂಕ್ಲೆನ ದೊಂಡೆನೇ ಮೈಕ್!" ಇಂಚ ತನ ಸಂದರ್ಶನ ಮಲ್ಪುನ ಮಾಧ್ಯಮದಕಲ್ಡ ಪಣೊಂದು ಆರ್ ತೆಲ್ಪುನೆತ ದಾಕಲೆನ್ ತೂವೊಲಿ.

ಶಿಸ್ತ್‌ದ ನಿರ್ದೇಶಕೆ

'ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭಾ' ಬೇಗೊಡೇ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಪಡೇಂಡ್. ಅಯಿಕ್ ಕಾರಣಲಾ ಉಂಡು. ಅವು ನಿರ್ದೇಶಕನ ಶಿಸ್ತ್‌ದ ಸುಬಾವು ಪಣ್ದ್ ಪಣೊಲಿ.ನಿರ್ದೇಶಕನ ಶಿಸ್ತ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕೆಲವೆರ್, " ಬೇತೆ ಯೇರ್ನ ನಿರ್ದೇಶನ ಆಂಡಲಾ ಆವೊಲಿ. ಟೈಲರ್‌ನ ನೆರಡೆ ಕೇಣೊಂದು ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬೆರೆಗಾವಂದ್. ಆರೆನ ಸಾವಾಸನೇ ಬೊಡ್ಚಿ' ಪಣೊಂದು ದೂರ ಪೋತಿನಕುಲ್ಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಂಚ ಪೋಯಿನಕುಲು ಕುಡ ಪಿರ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸೇರೊಂದಿನ ಉದಾರ್ನೆಲ್ ಏತೋ ಉಲ್ಲ. ನೆರಡೆ ಕೇಣೊಂದುಲಾ ಅರೆನ ಒಟ್ಟುಡೇ ಇತ್ತಿನಕುಲು, ತಂಕುಲು ಗೊಬ್ಬಿನ ನಾಟಕ ರಂಗೊಡು ರೈಸ್‌ದ್, ತೂಪಿನಕಲ್ನ ತಾಟಿಡ್ ಮೆಯಿ ಇರ್ಮನೆ ಆನಗ "ಮಾಸ್ಟೆರ್ ಪೊಕ್ಕಡೆ ನೆರ್ಪಿನತ್ತ್. ಕಸ್ಟ ಬತ್ತ್‌ಂಡನೇ ಇಸ್ಟ" ಇಂಚ ಪಣೊಂದಿತ್ತೆರ್. "ನಟನೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಟೇಲರ್ನ ನಾಟಕೊಡೇ" ಇಂಚ ಬದ್ದತೆದಕುಲ್ಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಟೇಲರ್ ಒಟ್ಟುಗೇ ಇತ್ತಿನಕುಲು ನಾಟಕೊಡ್ಲಾ ಚುರ್ಕು ಆಯೆರ್. ಊರೂರು ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಅನ್ಬವೊಡ್ಲಾ ಮಿಗಿಲಾಯೆರ್. "ನಮ ಮಲ್ಲ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಪಣ್ಪಿನ ಹಮ್ಮು ಬುಡ್ದು, ನನೊಲಾ ಕಲ್ಪೆರೆ ಉಂಡು ಪಣ್ಪಿನ ಗೇನ ದೀವೊನೊಡು" ಈ ಗುರುನುಡಿನ್ ಅಕುಲು ಮಾತೆರ್ಲ ಪಾಲನೆ ಮಲ್ತೆರ್.

ನಾಟಕ ಕೂಟೊದ ಈ ಶಿಸ್ತ್‌ದ ನಿರ್ದೇಶಕೆ ಶಿಸ್ತ್‌ದ ಗುರ್ಕಾರೆಲಾ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಸಂಭಾವನೆದ ಪಣವು ಕೊರ್ಪಿನೆಟ್ಲಾ ಶಿಸ್ತ್‌ದಾರೆನೆ! ಏರ್ಲಾ ಅರೆನ ಕೈ ಕಾತೊಂದು ಕುಲ್ಲೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ನಾಟಕದಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಸಂಸಾರೊದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಉಂಡುಣ್ಪಿನ ನೆಂಪುಡು 'ಜಟಾಪಟ್ ಬಟವಾಡಿ' ಕ್ರಮ ಅರೆನವು. ತನ್ಕ್ ಕಸ್ಟ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಅವು ತೆರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಣ್ಪಿನಾತ್ ಶಿಸ್ತ್. ದೊಡ್ಡುದ ತರೆಬೆಚ್ಚ ಕಲಾವಿದೆರ್ನ ಕಲಾ ತಪಸ್ಸ್‌ಗ್ ಅಡ್ಡಿ ಆವಂದಿಲೆಕ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಎಡ್ಡೆ ಗುಣೊಕ್ಲೆನ್ ಸಮಾಜ ಏಪೊಲಾ ಮೆಚ್ಚುಂಡುಣ್ಪಿನ ನಂಬಿಕೆ ದೀವೊಂದು ನಾಟಕ ರಂಗೊಗ್ ತನನ್ ಅರ್ಪಣೆ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಕಸ್ಟೊದ ಬದ್ಕ್‌ನೇ ಬದ್ಕಿಯೆರ್. ತುಳು ನಾಟಕೊನ್ ತೂಪಿನಕಲ್ನ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ವರ್ಗೊನೇ ಕಟ್ಟಿಯೆರ್.

ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಸವಾಲ್

ನಾಟಕೊಲು ಊರೂರುಲೆಡ್ ರೈಸ್‌ಂಡಲಾ ನಾಟಕ ಸಭಾತ ಪಣವುದ ತಿತಿಗತಿ ಹಾಳಾಂಡ್. ಆಂಡಲಾ ಟೈಲರ್‌ಗ್ ಎಡ್ಡೆ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬುನ ಆಸೆ ಕಮ್ಮಿ ಆಯಿಜಿ. ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಗೊಬ್ಬಾಯೆರ್. 'ಛತ್ರಪತಿ ಶಿವಾಜಿ', 'ರಾಣಾ ಪ್ರಥ್ವಿರಾಜ' ರಂಗೊಡು ರೈಸ್‌ಂಡ್. "ಆಂಡ ಈ ನಾಟಕೊಡಾದ್ ಯಾನ್ ಛತ್ರೊನೇ ಪತ್ತೊಡಾಂಡ್. ಟೈಲರಿಂಗ್ ಅಂಗಡಿನೇ ಮಾರ್ದ್ ಸಾಲ ಸಂದಾಯಿತ ಮಲ್ಪೊಡಾಂಡ್. ನರಮಾನಿಗ್ ಸಾಲ ಪಣ್ಪಿನವು ಸೂಲ ಪಣ್ದ್ ಯೆಂಕ್ ಈ ಪಿರಯೊಡೇ ಅರ್ತ ಆಂಡ್." ಉಂದು ಆರ್ ಮನ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಪಣೊಂದಿನ ಪಾತೆರ.

ಬದ್ಕೊಡಾಂಡ ಬೆನೊಡತ್ತ್? ಬೇತಕ್ಲೆನ ಟೈಲರಿಂಗ್ ಅಂಗಡಿಡ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಪಗಲಾ ನಾಟಕೊದ ಖಯಾಲಿ ದೂರ ಆಯಿಜಿ. ನಾಟಕೊಡು ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪುಂದಿನ ಬದ್ಕ್ ಅರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯನೇ ಆಯಿಜಿ.. ಜತೆಟ್ ಸೊಂತ ನಾಟಕ ಬರೆಪಿನಲಾ, ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ಪುನಲಾ ನಡತೊಂದೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆತೆಟೇ ಆರೆಗ್ ಸಲ್ಮಂತ ಆಯಿಜಿ. 1965 ಈ ಒಂಜಿ ವರ್ಸ ಬೆಂಗ್ಳೂರುಡು ಇತ್ತೆರ್. ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ದಾದಾಂಡಲಾ ಸಾದನೆ ಮಲ್ಪೊಡೇ ಪಣ್ಪಿನ ಸಂಕಲ್ಪ ದೀವೊಂದು ಅಲ್ಪಡ್ದ್ ಮದ್ರಾಸ್‌ಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಅರೆನ ಪರ್ಚಯದಕಲ್ನ ಒಟ್ಟುಡು ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದು, ಪರ್ಚಯದಕಲ್ನ ಸಾಯೊಡೇ ಮದ್ರಾಸ್‌ಡ್ 'ವಿಜಯವಾಹಿನಿ ಸ್ಟುಡಿಯೊ' ಡು ಶೂಟಿಂಗ್‌ನ್ಲಾ ತೂಯೆರ್. ಬಯಕಿನಂಚಿನ ಬಾಗ್ಯೆ ಒದಗಿಲೆಕೊದ ಕುಸಿ. ಈ ಕುಸಿತೊಟ್ಟುಗೇ ತಾನ್ ತನ ಇತಿಮಿತಿಟ್ ಏತ್ ತೆರಿಯೊನೊಲಿ ಆತೆನ್ ತೆರಿಯೊಂದುಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ, ಚಿತ್ರಕತೆ ರಚನೆ, ಕ್ಯಾಮರಾ ತಂತ್ರಗಾರ್ಕೆ, ಶಾರ್ಟ್ ಡಿವಿಶನ್ ಚಿತ್ರಿಕೆ ವಿಮರ್ಶೆ, ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಗೊತ್ತು ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ತಮಿಳ್ ಚಿತ್ರೊದ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಕಲಾವಂತಿಕೆನ್ ಗ್ರಯಿತೊಂಡೆರ್. ತಮಿಳ್ ಹಾಸ್ಯ ನಟೆ ಸಾಯಿ ನಾಗೇಶೆರ್ನ ತೆಲಿಕೆಡ್ ಬುಲಿಪು, ಬುಲಿಪುಡು ತೆಲಿಕೆದ ಅಭಿನಯ ಕಲೆ ತೂದು ಆಕರ್ಷಣೆ ಎಚ್ಚೆಂಡ್.

ಮನಸ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಮಾರ್ಗ ಉಂಡುಣ್ಪಿನವುಲಾ ನಿಜೊನೇ. ತನ ಬದ್ಕ್‌ದ ಪಡಿಕ್ ಆಪಿನ ಟೈಲರ್ ಬೇಲೆ ಮದ್ರಾಸ್‌ಡ್ ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಆಂಡ ತನ ನಾಟಕೊದ ಬೆನ್ನಿಗ್ ತನ ಊರೇ ಎಡ್ಡೆ ಪಣ್ಪಿನ ಅಲಚನೆಡ್ ಮದ್ರಾಸ್‌ಡ್ ಬೆಂದಿನ ಕಾಸ್‌ನ್ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಒರಿಪಾದ್ ಕೈಟೊಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಗಂಟ್ ಒರಿಯುಲೆಕ ಮಲ್ತೆರ್. ಒಂಜಿ ವರ್ಸ ಬೊಂಬಾಯಿಗ್ಲಾ ಪೋದು ಬೆನ್ತೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಊರುಗೇ ಬತ್ತೆರ್. ಬನ್ನಗ ತಮಿಳ್, ಹಿಂದಿ ಬಾಸೆನ್ಲಾ ತೆರಿಯೊಂದೇ ಬತ್ತೆರ್. ತನ ತುಳು ಬಾಸೆಲಾ ಆ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ಒಯಿಟ್ಲಾ ಕಮ್ಮಿ ಇಜ್ಜಿಣ್ಪಿನ ಗೇನದೊಟ್ಟುಗೇ ಬತ್ತೆರ್. ನಮ ಒರಿಪಾಂಡ ನಮ ಬಾಸೆ ಒರಿಯುಂಡು. ಬುಳೆಪಾಂಡ ಬುಳೆವುಂಡು. ಉಂದು ಆರ್ ನಾಲೂರು ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ತೆರಿಯೊಂಡಿನ ಸತ್ಯ. ಅವ್ವೆನ್ ತನ ನಾಟಕೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜಾದೆರ್ಲ.

ಊರುಗ್ ಬನ್ನಗ ಕಾಲಿ ಕೈಟ್ ಬತ್ತ್‌ಜೆರ್. ಪರವೂರುಡು ಬೆಂದಿನೆಟ್ ಒರಿಪಾದಿನ

ಎಲ್ಯ ಪಣವುದ ಗಂಟ್ ಪತೊಂದೇ ಬತ್ತೆರ್. ನಾಟಕೊದ ಸಾಲೊಗಾದ್ ತಾನ್ ಮಾರ್ದ್ ಪೋತಿನ ತನ ಟೈಲರಿಂಗ್ ಅಂಗಡಿನ್ ನಾಟಕೊದ ಕನ ನಿಜ ಮಲ್ಪುನೆಕಾದ್ ಕುಡ ದೆತೊಂದು ಸೊಂತ ಬೇಲೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಉಂತುದು ಪೋತಿನ 'ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭಾ' ಕುಡ ತರೆದೆರ್ತ್ಂಡ್. ಅರೆನ ನಾಟಕ ತೂಪಿನ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ವರ್ಗ ಕುಡ ಅರೆನ್ ಕೊಂಡಾಡ್ಂಡ್. ಊರೂರುಲೆಡ್ ನಾಟಕ ಸಭೆತ ನಾಟಕ ನಡತ್‌ದ್ ಅರೆನ ನಾಟಕೊದ ನೀತಿ ಬೆರಕೆದ ಹಾಸ್ಯ ನುಡಿ ಇಲ್ಲ್‌ಇಲ್ಲಡ್ ಕೇಣೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ಕಲಾವಿದನ ಕುಟುಮ ಸಂಸಾರ

ಅಮ್ಮೆರ್ ತೀರ್ದ್ ಪೋಯಿನಪಗ ಬೇಲೆದ ಕೈಪತ್ತಿನ ಟೇಲರ್‌ಗ್ ಎಲ್ಯ ಪಿರಯೊಡೇ ಬದ್ಕ್‌ದ ಕಸ್ಟ ಸುಕ ಅನ್ಬವೊಗ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. 'ಬೆಂದ್ಂಡ ಉಣುವ' ಪಣ್ಪಿನ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯೆರ್ನ ಬದ್ಕ್‌ದ ಸೂತ್ರ ಒಗ್ಗುದು ಪೋಂಡು. ಅಂಚ ಊರುಡ್ಲಾ ಬೆಂದ್ಯೆರ್. ಪರ ಊರುಡ್ಲಾ ಬೆಂದ್ಯೆರ್. ಜತೆಟ್ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆನ್ಲಾ ಬುಳೆಪಾವೊಂಡೆರ್. ನಾಟಕ ಬರೆಪಿನ, ಪದ ಬರೆಪಿನ, ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬುನ, ಗೊಬ್ಬಾವುನ, ರಂಗ ಸಿದ್ದತೆ, ನಾಟಕ ಕೂಟದ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ ಇಂಚ ಕೆಲವು ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ ಪುದರ್ ಮಲ್ತೆರ್. ತನ ಕಾರ್‌ಡ್ ತಾನ್ ಉಂತುನ ಮಟ್ಟೊಗ್ಲಾ ಬತ್ತೆರ್.

ಅಪಗ ಸಂಸಾರಿ ಆವೊಡುಣ್ಪಿನ ಸಾಜ ಬಯಕೆ ಉಂಡಾಂಡ್. ತಾರೀಕ್ 13–3–1966 ಡ್ ಕಿನ್ನಿಗೋಳಿದ ಕೈತಲ್ದ ಇನ್ನ ಗ್ರಾಮೊದ ಜಯಂತಿನ್ ಮದಿಮೆ ಆಯೆರ್. ಈ ಶಿಸ್ತ್‌ದ ಕಲಾವಿದನ ಸಂಸಾರ ಆಜೆಕ್ ಏರಂದೆ, ಮೂಜೆಕ್ ಜಪ್ಪಂದೆ ನೆಮ್ಮದಿಡೇ ದುಂಬರಿಂಡ್. ನಾಲ್ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲು, ಒರಿ ಆಣ್ ಮಗನ ಮಲ್ಲ ಸಂಸಾರ ಆಂಡ್. ಮಗಕ್ ತನ ನಾಟಕ ಸಭಾತ ಗಣೇಶ ಪಣ್ಪಿ ಪುದರ್ನೇ ದೀಯೆರ್.

"ಯೆನ್ನ ನಾಲ್ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕ್ಲೆಡ್ ಒರ್ತಿ ಮಗಲ್ ವಿಕಲ ಚೇತನ ಆಯಿನ ದುಕ್ಕ ಮಾಮಲ್ಲನೇ. ಆಂಡ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೊರಿನೆನ್ ನಮ ಕೈಕೊನೊಡತ್ತ? ಪ್ರಕೃತಿ ಯೇರೆಗ್ಲಾ ಮಾತ ಸುಕಸಂಪೊತ್ತುನ್ ಕೊರ್ಪುಜಿ. ಅರಕೆ ದೀದೇ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಯೆನ್ನ ಈ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಯೆತೆಸಿಂತೆನ್ ಸಯಿಸೊನ್ಯೆರೆ ಆಯಿನಿ ಯೆನ್ನ ಕಲಾ ಸೇವೆದ ಅಂಬಲ್‌ಡಾದೇ! ನನೊರ್ಯಗ್ ಆನಂದ ಪಟ್ಟುನ ಪೊರ್ತುಡು ಯೆನ್ನ ಸೊಂತ ದುಕ್ಕ ಮದತ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್." ಉಂದು ಅರೆನ ಉಡಲ್ದ ನುಡಿ.

ನಾಟಕ ಸಭಾತ ತಿರ್ಗಾಟ.

ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ತುಳು ನಾಟಕ ರಂಗೊಡು ಕ್ರಾಂತಿ ಮಲ್ತಿನ, ತುಳುವೆರ್ನ ಇಲ್ಲ್‌ಇಲ್ಲಡ್ ಪುಗರ್ದ್ ಪಾತೆರುನಂಚಿನ 'ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭೆ' ತಿರ್ಗಾಟೊಡುಲ ಪುದರ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ಂಡ್. ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮದ್ರಾಸ್, ಗೋವಾ, ಡೆಲ್ಲಿ, ಪುಣೆ, ನಾಸಿಕ್, ಮೀರಜ್, ಇಂಚ ಪರವೂರುಡ್ಲಾ ಅರೆನ ನಾಟಕ ತಂಡ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೊರ್ತುಂಡು. ಪ್ರದರ್ಶನೊದ ಒಟ್ಟು ಸಂಕೆ ಐನ್ ಸಾವಿರೊಡ್ದು ಎಚ್ಚಿಗೆನೇ. ಪರದೇಸೊಲೆಡ್ಲಾ

ಅರೆನ ಅಭಿಮಾನಿಲ್ ಅರೆನ ಕೂಟೊನ್ ಲೆಪುಡಾದೆರ್. . ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಸಾಜ ಚೌಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಅರೆನ ಹಾಸ್ಯೊಲೆನ್ ಜನೊಕುಲು ಬಾರಿ ಇಷ್ಟ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. 'ತಮ್ಮಲೆ ಅರವತ್ತ ಕೋಲ' ಈ ಒಂಜಿ ನಾಟಕೊನೇ ಸಾರಸಾರ ಸರ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆತ್‌ಂಡ್. ದೈವಕೋಲದ ದೃಶ್ಯೊನ್ ಸುರುಟು ನಾಟಕೊಡು ತೋಜಿಪಾಯಿನ ಈ ನಾಟಕೊಡೇ.

ತುಳುವೆರ್ ಇಂಚಿಪ ಪರ ದೇಸೊಲೆಡ್ಲಾ ನಿಲೆ ಆತೆರ್. ಸಂಪೊತ್ತುದ ಬದ್ಕ್ ಕಟ್ಟೊಂದೆರ್. ಆಂಡ ತಂಕ್ಲೆನ ತುಳು ನಾಡ್, ತುಳು ಬಾಸೆ, ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒವ್ವೆನ್ಲಾ ಮದತ್‌ಜೆರ್. ಊರುದ ನೆಂಪುಡು ತುಳು ನಾಟಕ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಪದ ನಲಿಕೆ ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ತೂಪಿನ ಕೇಣುನ, ಕಲ್ಪುನ ಆಸೆಡ್, ಊರುದ ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ಲೆಪುಡಾವೆರ್. ಅಂಚ ಕೆ.ಎನ್.ಟೇಲರ್ ಮೆರೆನ ನಾಟಕ ಕೂಟದಕ್ಲೆಗ್ ಲೆಪ್ಪು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸುರೂಟು ಪರ ದೇಸ ಅಬುದಾಬಿಗ್ ಪೋಯಿನ ನಾಟಕ ಕೂಟ ಟೇಲರ್ನನೇ. ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವ ಕೊರ್ತಿನಾರ್ ಬಿ.ಆರ್.ಶೆಟ್ರ್, ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಅಲ್ಪ ಟೇಲರ್‌ನ ನಾಟಕೊಲು ಪ್ರದರ್ಶನ ಆದಿತ್ತ. ಅಲ್ಪ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆಯಿನ ಸುರುತ ನಾಟಕ 'ಕಂಡನಿ– ಬೊಡೆದಿ'.

'ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭಾ' ಕೂಟೊಡು ಸುಮಾರ್ ಐನೂದು ಜನ ಆಂಜೊವು, ಅಜಿಪ ಪೊಂಜೊಲು ಕಲಾವಿದೆರಾದ್ ರಂಗೊಡು ಮೆರೆತೆರ್. ಜಯಮಾಲಾ, ರತ್ನಮಾಲಾ, ಮಮತಾ, ಜಯಶೀಲ, ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ... ಈ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಇತ್ತೆಲಾ ಜನಮನ ಗೆಂದುನ ನಟಿಯೆರೆ.. ಮೊಕುಲು ತಂಕ್ಲೆನ ಪ್ರತಿಭೆನ್ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕಣತಿನ ಟೇಲರ್‌ನ ಗುಣಗಾನ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಉಲ್ಲೆರ್. ಸೀತಾರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ, ದಾಮೋದರ ಇಂಚಿತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಟೇಲರ್ ತಂಕ್ಲೆನ್ ಆದೆರ್ಪುನ ಶಕ್ತಿಣ್ಪಿನ ಭಾವನೆ. ಅರೆನ ಒಟ್ಟುಡೇ ನಾಟಕೊಡು, ಅಂಚೆನೇ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭೆ ನಡಪಾವುನೆಟ್ ದುಂಬುಡ್ದಿಂಚ ಪಾಲ್ ಪಡೆತಿನ ಈ ಹಿರಿಯೆರೆಗ್ ಅರೆಡ ಬಾರಿ ಮೋಕೆ, ಗೌರವ. 'ಕಲಾ ಬ್ರಹ್ಮೆ', 'ಮಾರ್ಗ ಪ್ರವರ್ತಕೆ', 'ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿದ ಪಿತಾಮಹ' ಇಂಚದ ಪಾತೆರೊಡೇ ಅರೆನ್ ನಿನೆತೊನುವೆರ್.

ಟೇಲರ್ ತಂಕ್ ಸಾಯ ಮಲ್ತಿನಕ್ಲೆನ್ ಏಪೊಲ ನಿನೆತೊನುನಾರ್. 'ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ' ಸಿನೇಮಾ ಮಲ್ತಿನನೇ ಆ ಕಾಲೊದ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಾದನೆ. ಅವು ಬುಡುಗಡೆ ಆಯಿನಿ ಪಂಡ ಅರೆನ ಕನಸ್ ಸಾಕಾರ ಆಯಿಲೆಕ್ಕನೇ. ಅಯಿನ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತಿನ ಆರೂರು ಪಟ್ಟಾಭಿ, ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶನೊದ ರಾಜನ್ ನಾಗೇಂದ್ರ, ಪಣವುದ ಸಾಯ ಮಲ್ತಿನ ಮಲ್ಪೆ ಮಧ್ವರಾಜ್, ತನ ಜತೆಟ್ ಬೆನ್ತಿನ ನಾರಾಯಣ ಪುತ್ರನ್ ಮೊಕ್ಲೆನ್ ಮಾತ ಒವ್ವೇ ಸಂದರ್ಶನೊಡು ನಿನೆತೊಂಡನೇ ಅರೆಗ್ ಸಮದನ.

'ಟೈಲರ್ ಪೋದು ಟೇಲರ್ ಆಯೆ.'

".. 1969ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಬೊಂಬಾಯಿದ ಷಣ್ಮುಖಾನಂದ ಹಾಲ್‌ಡ್ 'ಯಾನ್ ಸನ್ಯಾಸಿ ಆಪೆ' ನಾಟಕ. ಹಾಲ್‌ದ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಕೆ. ಸುವರ್ಣೆರ್ ಆನಿ ಯೆನ

ಪುದರ್‌ದ ಟೈಲರ್ ಬೊಡ್ಚಿ, ಎಲಿಜಬೆತ್ ಟೇಲರ್‌ನ ನೆಂಪುಡು ಒಂತೆ ಸ್ಟೈಲ್ ಮಲ್ಪುಗ ಪಣ್ದ್ 'ಟೇಲರ್' ಮಲ್ತ್ ಬುಡಿಯೆರ್. ಅವು ಬೊಕ್ಕ ಖಾಯಂ ಆಂಡ್.. ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಯೆನ್ನ ಹಾಸ್ಯ ನಾಟಕೊಲು ಪಂಡ ಬಾರಿ ಕುಸಿ. ಆನಿ ದೂರದೂರೊಡ್ದುಲಾ ಬತ್ತ್‌ದೆರ್. ಏಪೊದಲೆಕ ಆನಿಲಾ ನಾಟಕೊದ ಹಾಲ್ 'ಹೌಸ್ ಫುಲ್'. "ಟೇಲರ್‌ನ ನಾಟಕ ತೂಂಡನೇ ಬಂಜಿ ದಿಂಜುಂಡು. ತೆಲ್ತ್ ತೆಲ್ತ್‌ದ್ ಬಂಜಿ ಬೇನೆ ಆಪುಂಡು.". ಇಂಚ ಸುವರ್ಣೆರ್ 'ಟೇಲರ್' ಪಣ್ದ್ ಪಣ್ಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತಿಲೆಕೊನೇ ಅಭಿಮಾನಿಲ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಪಣಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಅಕುಲು ಇಂಚ ಪಣ್ಣಗ ಯೆಂಕ್ ಯೆನ್ನ ನಾಟಕ ಬರವುದ, ಅಭಿನಯೊದ,ನಿರ್ದೇಶನೊದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಚ್ಚಿಲೆಕ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.."

ಟೇಲರ್ ಬರೆತಿನ, ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತ್‌ದಿನ, ಅಭಿನಯ ಮಲ್ತ್‌ದಿನ ತುಳು ನಾಟಕೊಲು

ಬೊಂಬಾಯಿದ ಕಂಡನಿ
ಏರ್ ಮಲ್ತಿನ ತಪ್ಪು
ಕಲ್ಜಿಗೊದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೆ ಮೇನಕೆ
ದೇವೆರ್ ಕೊರ್ಪೆರ್
ಪುದರ್ ಕೇನಡೆ
ಎನನ್ ಬದ್ಕೆರೆ ಬುಡ್ಲೆ
ಇಂದ್ರನ ಆಸ್ತಿ
ಬಾಡಯಿದ ಬಂಗಾರ್
ಡಾ. ಶಂಕರ್
ಯಾನ್ ಸನ್ಯಾಸಿ ಆಪೆ
ಕಲ್ಲ್‌ದ ದೇವೆರ್
ಸೈನಗಾಂಡಲ ಸತ್ಯ ಪಣ್ಲೆ
ತಮ್ಮಲೆ ಅರ್ವತ್ತನ ಕೋಲ
ಕಾಸ್‌ದಾಯೆ ಕಂಡನಿ
ಸಾವಿರೊಡೊರ್ತಿ ಸಾವಿತ್ರಿ
ಏರೆನ್ಲ ನಂಬೊಡ್ಚಿ
ಮಂಗೆ ಮಲ್ಪೊಡ್ಚಿ
ದಾಸುನ ಮದಿಮೆ..

ವರ್ಸೊಗೊಂಜಿ ನಾಟಕ ಬರೆಪಿನೆನ್ ರೂಡಿ ಮಲ್ತೊಂದಿನ ಟೇಲರ್‌ಗ್ ನಾಟಕೊಡ್ದು ನಾಟಕೊಗು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಪೊರ್ಲುನ್ಲಾ ಎಚ್ಚಾವೊಂಬಿನ ಆಸೆ. ಅಂಚ ಬಳಕೆಡ್ ಮಾಜೊಂದುಪ್ಪುನ ತುಳು ಸಬ್ದೊಲೆನ್ ದೀವೊನುನ, ಪೊಸ ನುಡಿಕಟ್ಟ್‌ಲೆನ್ ಸೇರಾವೊನುನ ಉಮೇದ್. ಮನಸ್‌ನ್ ಕಿಣ್ಕುನಂಚಿನ ಹಾಸ್ಯ ಪಂಡ ಬಾರಿ ಕುಸಿ. ತನ ನಾಟಕೊಡು ಬಂಗ ಇಜ್ಜಂದೆ ಕೇಣುಲೆಕದ, ಗ್ರಯಿಪುಲೆಕದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಬೋಡು. ನಾಟಕ ತೂಪಿನಕ್ಲೆಗ್ ಬೇಗ ಮನಮುಟ್ಟುಲೆಕ ಆವೊಡು. ಉಂದುವೇ ಇರಾದೆ ಅರೆನ

ಮಾತ ನಾಟಕೊದ ಬರವುಡ್ಲಾ ತೋಜಿ ಬರ್ಪುಂಡು.

ತುಳು ಸಿನೇಮಾ

ಮದ್ರಾಸ್‌ಡುಪ್ಪುನಗ ಸಿನೇಮಾದ ಬಗ್ಗೆಡ್ ತೆರಿಯೊಂದಿನ ಗೇನೊದ ಆದೆರೊಡು ತುಳು ಸಿನೇಮಾ ಮಲ್ಪುನ ಕನ ಟೇಲರ್‌ಗಿತ್ತ್‌ಂಡ್. 1968ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಆ ಕನೊನು ನಿಜ ಮಲ್ಪುನ ಮಲ್ಲ ಸಾಹಸೊಗ್ಲಾ ಪಿದಡಿಯೆರ್. ಅಪಗ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ರ್ ಒವ್ವೇ ಬಾಸೆಡ್ ಸಿನೇಮಾ ಮಲ್ಪುನಕ್ಲೆಗ್ ರೂ. ಐವ ಸಾವಿರ ಸಾಯ ಕೊರ್ಪ ಪಣ್ದ್ ಗೋಸಣೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಟೇಲರ್‌ಗ್ ಪೊಯ್ಯಕಾಡ್‌ಡ್ ಬರ್ಸ್ ದೊರ್ತಿಲೆಕ ಆಂಡ್. ಸಿನೇಮಾದಂಚಿ ಪಿದಡ್ಯೆರೇ! ಮಾನ್ಯ ಮದ್ವರಾಜೆರ್ಲ ತುಳು ಸಿನೇಮೊಗ್ ಸಾಯ ಮಲ್ಪೆರೆ ದುಂಬು ಬತ್ತೆರ್. ಈ ಅವಕಾಸೊನು ಟೇಲರ್ ತುಳುಕಾತ್ರ ಬಳಕೆ ಮಲ್ತೊನುನ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಲ್ತೆರೆ! ಆಂಡ ಎಣ್ಣಿನಾತ್ ಬೇಗೊಡು ಕಾರ್ಯ ಸಾದನೆ ಆಯಿಜಿ. 1970ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಎಸ್. ಆರ್.ರಾಜನ್ ನಿರ್ದೇಶನೊದ 'ಎನ್ನ ತಂಗಡಿ' ತುಳು ಸಿನೇಮಾ ಬುಡುಗಡೆ ಆಂಡ್. ಅವು ತುಳುತ ಸುರುತ ಸಿನೇಮಾ ಪಣ್ಪಿ ಪುದರ್ ದೆತೊಂಡು. ರಡ್ಡನೆದೆನ್ ತಾನೇ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಣ್ಪಿನ ಉಮೇದ್ ಟೇಲರ್ನವು. ಅರೆನ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿದ ಅನ್ಬವೊಲೇ ತುಳು ಸಿನೇಮೊಗ್ ಮೂಲ ಆಂಡ್. ತುಳುನಾಟಕ ದೀವೊಂದೇ ಚಿತ್ರಕತೆ ಬರೆಯೆರ್.. ತುಳು ಸಿನೇಮೊದ ಕಲ್ಪನೆನೇ ಇಜ್ಜಂದಿನಪಗ ತಾನ್ ತುಳು ಸಿನೇಮಾ ನಿರ್ದೇಶನ, ನಿರ್ಮಾಣ, ನಟನೆದ ಕನ ತೂತಿನೆನ್ ನಿಜ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಾರಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಬತ್ತೆರ್.

ತನ್ನ ಸಿನೇಮಾ ಅನುಬವೊನ್ ಆರ್ ಇಂಚ ಪಂಡೊನುವೆರ್. "ತುಳು ಸಿನೇಮಾ ಸುರು ಆಯಿನಿ 1970ನೇ ಇಸವಿಡ್. ಸುರುಟು ಕಪ್ಪು ಬೊಲ್ದು ರೂಪೊಡಿತ್ತಿನವು ಬೊಕ್ಕ ಬಣ್ಣೊಗ್ ಬದಲಾಂಡ್. ತುಳು ಸಿನೇಮೊಲಾ ಮದ್ರಾಸ್‌ಡ್ದೇ ಸುರು ಆಂಡ್. ಸಾಜ ಸೆಟ್ಟಿಂಗ್‌ಡ್ ಕಡಿಮೆ ಕರ್ಚಿಡ್ ಸಿನೇಮೊಲು ತಯಾರ್ ಆಯ. ಅಪಗ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಜನಸಂಕೆಲಾ ಕಮ್ಮಿ. ಸಿನೇಮಾ ಟಿಕೇಟ್‌ಲ ಬಾರಿ ಕಮ್ಮಿ. ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಸಿನೇಮಾ ತೂಯೆರೆ ಪುರ್ಸೋತುಲಾ ಕಮ್ಮಿ. ಬಡವೆರೆಗ್ ಏತ್ ಬೆಂದ್‌ಂಡಲಾ ಬಂಜಿಯೇ ದಿಂಜಂದಿನ ಕಾಲ! ಅಂಚಿತ್ತಿನ ತುಳುವೆರೆನೇ ನಂಬುದು ಸಿನೇಮಾ ಮಲ್ಪುನು ಪಂಡ ಬಂಗನೇ. ಕೆಲವೆರ್ ಲೇವಡಿ ಮಲ್ತೆರ್. ಹಿತವಂದಿಗೆರ್ ಕೆಲವೆರ್ ನಸ್ಟ ಆವು ಪಣ್ದ್ ಪೋಡಿಗೆ ಪುಟ್ಟಾಯೆರ್. ಆಂಡ ಲಾಬನಸ್ಟ ಗೇಣ್ತೊಂದು ಕುಲ್ಲುಂಡ ತುಳು ಸಿನೇಮೊನೇ ಆಪುಜಿಣ್ಪಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಯೆನ್ನವು. ಅಂಚ ಒವ್ವಾ ಒಂಜಿ ಒಸಯೊ ಪಣ್ಪಿಲೆಕೊದ ಉಮೇದ್‌ಡ್, ಒಂಜಿ ಸಂಸಾರೊದ ಕತೆ 'ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ' ಸಿನೇಮಾ ಮಲ್ತೆ. 1971ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಶರವು ಪಿಕ್ಚರ್ಸ್ ಲಾಂಛನೊಡು ಕುಡ್ಲದ ಥಿಯೇಟರ್‌ಡ್ ಉಂದು ಬುಡುಗಡೆ ಆಂಡ್. ಯೆಂಕ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ದಿನೊಕು ಐನ್ ಶೋ ನಡತ್‌ದಿನಲಾ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಯೆನ್ನ ಕೈ ಮಾತ್ರ ಕಾಲಿ ಆಂಡ್!"

'ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ' ಸಿನೇಮೊನ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತ್‌ದಿನಿ ತುಳುವೆರೇ ಆಯಿನ

ಆರೂರು ಪಟ್ಟಾಭಿ. 1969 ಡು ಉಂದೇತ ಪದೊಕುಲೆನ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ ಮದ್ರಾಸ್‌ದ ವಿಜಯ ಸ್ಟುಡಿಯೋಡು ರಾಜನ್ ನಾಗೇಂದ್ರ ಮೆರೆನ ರಾಗ ಸಂಯೋಜನೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶನೊಡು ನಡತ್‌ಂಡ್. ಸಿನೇಮಾ ಮುಹೂರ್ತ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಟಿ. ಎಮ್. ಎ ಪೈ., ಮಲ್ಪೆದ ಮಧ್ವರಾಜೆರ್ ಪಣವುದ ಸಾಯ ಕೊರಿಯೆರ್.

ಕೆ. ಎನ್ ಟೈಲರ್ ಅಭಿನಯ ಮಲ್ತ್‌ದಿನ ಸುರುತ ಸಿನೇಮೊಲಾ ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ'ಯೆ. ಅರೆನೊಟ್ಟುದ ಕಲಾವಿದೆರ್, ಲೀಲಾವತಿ, ಸೋಮಶೇಖರ ಪುತ್ರನ್, ನಾರಾಯಣ ಪುತ್ರನ್, ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೂಳೂರು, ಎಮ್.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ್, ಶಶಿಕಲಾ..

"ಟೇಲರ್‌ನ ಚಿತ್ರಕತೆತ ಬಾಸೆ, ಸಂಭಾಷಣೆಲ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಇಸ್ಟ ಆಂಡ್. ಅಪಗೊದ ಒಂತೆ ಕಾಸ್‌ಡ್, ಒಂತೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸವಲತ್ತ್‌ಡ್ ಏತ್ ಎಡ್ಡೆ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ಮಲ್ಪೊಲಿಯಾ ಆತೆನ್ ಆರ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ವೈಭವೊದ ಮಟ್ಟ ಇಜ್ಜಿಡಲಾ,ನೈಜತೆಗ್ ಕೊರತೆ ಇತ್ತ್‌ಜಿ.." ಇಂಚ ಪುಗರುನಾರ್ ಚಿತ್ರ ಭಾರತಿದ ಟಿ.ಎ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.

ತುಳುತ ಸುರುತ ಪದಿನೈನ್ ಸಿನೇಮೊಲೆಡ್ ಒರುಂಬ ಸಿನೇಮಾ ಮೆರೆನನೇ! ಸಿನೇಮಾ ಕಳೊಟು ತುಳು ಬಾಸೆ ಕೇಣ್ದ್ ಬರೊಡು, ತುಳು ಬದ್ಕ್ ತೋಜಿದ್ ಬರೊಡು, ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪರಂಪರೆತ ಅನಾವರಣ ಆವೊಡು.. ಉಂದುವೇ ಅರೆನ ಆಸೆ, ಅಬಿಲಾಸೆ, ಚಲ! ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕದ ಸಿನೇಮೊಲು

ಯಾನ್ ಸನ್ಯಾಸಿ ಆಪೆ
ತುಳು ನಾಡ ಸಿರಿ
ಪಗೆತ ಪುಗೆ
ಕಾಸ್‌ದಾಯೆ ಕಂಡನಿ
ಸಾವಿರೊಡೊರ್ತಿ ಸಾವಿತ್ರಿ
ಬಿಸತ್ತಿ ಬಾಬು
ಏರ್ ಮಲ್ತಿನ ತಪ್ಪು?
ಭಾಗ್ಯವಂತೆದಿ

ಬಿಸತ್ತಿ ಬಾಬು– 1972–'73– ಉಂದೆಕ್ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೊದ ಎಡ್ಡೆಂತಿ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪಣ್ಪಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ತಿಕ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಈ ಚಿತ್ರೊದ 75ನೇ ದೇಖಾವೆ ಕುಡ್ಲದ 'ಜ್ಯೋತಿ' ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರೊಡು ನಡಪುನಗ ವರನಟೆ ಡಾ.ರಾಜಕುಮಾರ್ ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಟೇಲರ್‌ನ್ ಅಭಿನಂದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ಈ ಒರುಂಬ ಸಿನೇಮೊಡ್ಲಾ ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಮುಕ್ಯ ಪಾತ್ರೊಡು ಅಭಿನಯ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. 'ತುಳು ಸಿನೇಮಾ ರಂಗೊಡು ಭೀಷ್ಮೆ,' 'ತುಳುತ ರಾಜಕುಮಾರ್' ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಬಿರುದುಲೆನ್ಲಾ ಪಡೆತೊಂಡೆರ್. ಆಂಡ ಸಿನೇಮಾ ರಂಗೊಡು ಮುಪ್ಪತ್ತಮೂಜಿ ವರ್ಸ ಆರ್ ಬೆಂದಿನೆಕ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಸಂಪಾದನೆ ಆಯಿಜಿ. ಪಣವುಕಾಸ್‌ದ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ಅರೆನ್ ದಿಂಜ ಪಿರ ಉಂತಾಯಿನ ರಂಗ ಸಿನೇಮಾ ರಂಗನೇ! ಆತ್

ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗೊದ ಮುದರಾತಿನ ನಟನಟಿನಕ್ಲೆನ್ ಸೇರಾವೊಂದು ಮಾಮಲ್ಲ ಆಸೆ ದೀವೊಂದು ' ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ' ಪಣ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಕನ್ನಡ ಸಿನೇಮಾ ಮಲ್ತೆರ್. ಅವು ಬುಡುಗಡೆ ಆವಂದೇನೇ ಬೆಂಗಳೂರುದ ಸ್ಟುಡಿಯೋಡು ಒರಿದ್ ಪೋದು, ಅರೆನ ಸಿನೇಮಾ ರಂಗೊದ ಉಮೇದ್‌ನೇ ಉಂತಾಯಿನಂಚ ಆಂಡ್. ಈ ಬೇಜರ್ ಅರೆಗ್ ಅಕೇರಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಒರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಉಲ್ಲಾಸ್‌ದ ಲೇಸ್ ಕರ್ತೆ

ಟೇಲರ್ ಜನೊಕ್ಲೆನ ನಡುಟೇ ಬದ್ಕೆರೆ ಬಯಕಿನಾರ್. ಇಡೆಬುಡಂದಿನ ಬೆನ್ಪಾಟೊದ ನಡುಟುಲಾ ಸಂಬುರ್ದೊದ ಲೇಸ್ ನಡಪಾವುನ ಖಯಾಲಿದಾರ್. ಅಂಚ 'ತುಳು ನಾಟಕ ಪರ್ಬ' ಉಂದೆನ್ ವರ್ಸೊಲಾ ನಡಪಾವುನೆಟ್ ಬಾರಿ ಉಮೇದ್. ಈ ಪರ್ಬೊಡು ದಿನೊಲ ಬೇತೆಬೇತೆ ನಾಟಕೊಲು ಪ್ರದರ್ಶನ ಆವೊಂದಿತ್ತ್. ನಾಟಕೊನೇ ನಂಬೊಂದು ಬದ್ಕುನಕ್ಲೆಗ್ ನಾಟಕ ನಡತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡನೇ ಬದ್ಕ್ ನಡಪುನು. ನಾಟಕ ಕಲಾವಿದೆರ್ ರಂಗಕಜ್ಜೊಡು ಬೆನೊಂದೇ ಉಪ್ಪುಲೆಕ ತನಡ್ದಾಯಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಆರ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಇನಿತ ದಿನೊಟು ತುಳು ನಾಟಕೋತ್ಸವ, ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಪ್ತಾಹ, ತುಳು ತಾಳಮದ್ದಲೆ ಸಪ್ತಾಹ, ತುಳು ಹರಿಕತೆ ಸಪ್ತಾಹ ಇಂಚ ಮಾತ ಬೋಡಿತ್ತಿನಾತ್ ನಡತೊಂದುಂಡು. ಅಯಿಕ್ ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವಲಾ ಸುಲಬೊಡು ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಆಂಡ ಟೇಲರ್ ಅಪಗನೇ ಈ ನಾಟಕ ಪರ್ಬ ಪಣ್ಪಿನೆನ್ ಸೊಂತ ಅಲಚನೆದ ನಿಲೆಟ್ ಸೊಂತ ಸ್ಫೂರ್ತಿಡ್ ನಡಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಟೇಲರ್ ನಟನೆ ಮಲ್ತ್‌ದಿನ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕೊಲು.

ಛತ್ರಪತಿ ಶಿವಾಜಿ
ರಾಣಾ ಪ್ರಥ್ವೀರಾಜ
ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮ
ಕಲಿಯುಗದ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ
ಧೂಮಕೇತು
ಮುದುಕನ ಮದುವೆ
ವರ ಯಾರು?
ತ್ಯಾಗ ಮೂರ್ತಿ
ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಗಮ
ಅಕ್ಕ ತಂಗಿ
ಲಕ್ಷಾಧೀಶ್ವರ
ರೊಟ್ಟಿ ಋಣ

ಪ್ರಶಸ್ತಿಲ್

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ಸಂದೇಶ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ತುಳು ರಂಗ ರತ್ನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ,
ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
'ಬಿಸತ್ತಿ ಬಾಬು' ಸಿನೇಮೊಗು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರೊದ ಮೂಜಿನೇ ಬಹುಮಾನ
'ಭಾಗ್ಯವಂತೆದಿ' ಗ್ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರೊದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ಎಡ್ಡೆ ಚಿತ್ರಕತೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನವಭಾರತ ತುಳುಕೂಟೊಡ್ದು
ಎಡ್ಡೆ ನಟೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನವಭಾರತ ತುಳುಕೂಟೊಡ್ದು
ತೌಳವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ–2007
ರೆಡ್ ಎಫ್.ಎಮ್.ದಕಲ್ನ ಜೀವಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ತುಳು ಸಿನೇಮೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ನಾಡ್‌ದ ಗಣ್ಯೆರ್ ದಿಂಜ ಜನ ಟೇಲರ್‌ನ್ ಸನ್ಮಾನ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ಆ ಗಣ್ಯೆರ್ನ ಪಟ್ಟಿ..
ಸಚಿವೆರ್ ಡಾ. ನಾಗಪ್ಪ ಆಳ್ವ, 1965
ಪ್ರೊ.. ಮರಿಯಪ್ಪ ಭಟ್ಟ, 1966
ಹಿಂದಿ ಚಿತ್ರ ನಟ ಸಂಜೀವ ಕುಮಾರ್, 1972
ಡಾ. ರಾಜಕುಮಾರ್, 1972
ಪದ್ಮ ವಿಭೂಷಣ ಡಾ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಡೆ, 1972
ಸಚಿವೆರ್ ಗಂಗಾಧರ ಗೌಡ, 1982
ಸಚಿವೆರ್ ಡಾ. ಜೀವರಾಜ ಆಳ್ವ –1983
ಶ್ರೀ ಪೇಜಾವರ ಸ್ವಾಮಿ 1983
ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯೆ ಬಿ. ಜಯಮ್ಮ 1985
ಸಚಿವೆ ಡಾ. ಲಲಿತಾರಾವ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ 1988
ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯ ವಿ.ಧನಂಜಯ ಕುಮಾರ್ 1990
ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಆಸ್ಕರ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ 1992
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎಂ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ 1993
ಗೋವಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ರವಿ ಎಸ್. ನಾಯಕ್ 1999
ರಂಗಭೂಮಿ(ರಿ) ಉಡುಪಿ ಮೊಕಲ್ನ ಸನ್ಮಾನ
ಅಬುದಾಬಿಯ ತುಳು ಕಲಾ ಸಮಾಜದ ಸನ್ಮಾನ 1988
ದುಬೈ ತುಳುಕೂಟ ಸನ್ಮಾನ
ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕೃಪಾ ಪೋಷಿತ ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಸನ್ಮಾನ
ತುಳುವೆರೆ ಕೂಟ, ಸೂಟರ್ ಪೇಟೆಯಿಂದ ಸನ್ಮಾನ
ನಮ್ಮ ಕುಡ್ಲ ಗೂಡುದೀಪ ಪಂತ–ಸನ್ಮಾನ

ಮಂಗಳೂರು ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್ ಸನ್ಮಾನ
ನಂದಿಕೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಸಂಘ– ಸನ್ಮಾನ
ವೀರಾಂಜನೇಯ ನಾಟಕಶಾಲೆ–ಸನ್ಮಾನ
ದತ್ತಾಂಜನೇಯ ಪ್ರಸೀದತು, ಒಡಿಯೂರು– ಸನ್ಮಾನ
ಸಿರಿಕಾವೇರಿ ವತಿಯಿಂದ ಸನ್ಮಾನ
ತುಳುಕೂಟ ಕುವೈಟ್, ತುಳು ಪರ್ಬ ಸನ್ಮಾನ
ದೆಹಲಿ ನಾಟಕ ಸಂಘದಿಂದ ಸನ್ಮಾನ
ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮುಂಡ್ಕೂರು ಸನ್ಮಾನ
ವಿದ್ಯಾ ಸರಸ್ವತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಕೊಟ್ಟಾರ ತುಳು ಸನ್ಮಾನ
ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಟೇಟ್ ಟೈಲರ್ಸ್ ಅಶೋಸಿಯೇಶನ್ ಸನ್ಮಾನ
ಚಿತ್ರಭಾರತಿ ಸನ್ಮಾನ
ಭಾರತದ ಚಿತ್ರರಂಗೊದ ನೂದನೇ ವರ್ಸೊದ ಲೇಸ್‌ಡ್ ಸನ್ಮಾನ 2014

ಪ್ರಕಟಣೆಲ್

ಟೇಲರ್ ಪ್ರತಿಭೆದೊಟ್ಟುಗು ದೂರೊದ ದಿಸ್ಟಿಲಾ ದೀವೊಂದಿನಾರ್. ಬದ್ಕ್‌ದ ಪಡಿಯಚ್ಚಿದಂಚಿನ ತನ ನಾಟಕೊಲು ಕಾಲಾಂತರೊಗ್ಲಾ ಒರಿಯೊಡು ಪಣ್ಪಿನ ಆಸೆಡ್ ಕಾಸ್‌ದ ಕಸ್ಟ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ತನ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಪದ್ರಾಡ್ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಅವ್ವೆನ್ ದಿಂಜ ಜಾಗ್‌ರ್ತೆಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಕೆಲವೆತ ಪ್ರತಿಕುಲು ಮುಗಿದ್ ಇತ್ತೆ ಕೆಲವು ತೂವೆರೆಗ್ ತಿಕ್ಕೊಂದಿಜ್ಜ.

ಐಸುರೊದ ಸನ್ಮಾನ ಲೇಸ್‌ಲ್

ಬದ್ಕ್‌ದ ಎಡ್ಡೆ ದಿನೊಕ್ಲೆನ ನೆಂಪು ಒರಿತೊನೊಡು ಇಂಚ ಬಯಕಿನ ಟೇಲರ್‌ಗ್ ಅರೆನ ಸನ್ಮಾನೊದ ಲೇಸ್‌ದ ನೆಂಪು ಒರಿದಿನೆತ ಕುಸಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆ ನೆಂಪು ಸಂಚಿಲೆನ್ ಆರ್ ಒರಿತೊಂದೆರ್ಲ. ಕಲಾವಿದಗ್ ಅಕೇರಿಗ್ ಒರಿಯುನು ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಸಾರ್ಥಕ ಕ್ಷಣೊತ ನೆಂಪುಲೇ.. ಇಂಚ ಆರ್ ಪಣೊಂದುಲಾ ಇತ್ತೆರ್.

1–9–1985 ಈ ದಿನ ಬೆಳಗಾವಿಡ್ ಹೊಟೇಲ್ ಉದ್ಯಮಿ, ಕೆ. ಎನ್ .ರಾವ್. ಬೊಕ್ಕ ಕಲಾಸೇವೆದ ಕೆ.ಎನ್ ಟೇಲರ್‌ಗ್ ಗೌಜಿಡ್ ಸನ್ಮಾನ. ಅಪಗ ಸನ್ಮಾನೊಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾಯಿತ ಮಲ್ಪುನಗ ಅರೆನ ನುಡಿ ಇಂಚ. “ಯಾನ್ ದೊಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತ್‌ಜಿ ಪಣ್ಪಿನ ಯೆತೆಚಿಂತೆ ದೀವೊಂದುಜಿ. ತುಳು ರಂಗಬೂಮಿ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಸಿನೇಮೊಡು ತುಳು ಬಾಸೆ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪ್ರಚಾರೊದ ಪ್ರಯತ್ನೊಡು ಗೆಂದ್‌ದೆ ಪಣ್ಪಿನನೇ ಯೆಂಕ್ ಮಲ್ಲ ತೃಪ್ತಿ. ಇಂಚಿಪ ತುಳು–ಕನ್ನಡಿಗೆರ್ ಮಾತ ಯೆನ ಸಾದನೆನ್ ತೆರಿಯೊಂದು ಸನ್ಮಾನ ಮಲ್ಪುನಗ ಆ ತೃಪ್ತಿ ಎಚ್ಚೊಂದೇ ಪೋಪುಂಡು. 1983ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭಾ ಉಂದೆತ ಬೊಳ್ಳಿ ಪರ್ಬೊದ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಯೆಂಕ್ ಸಾರ್ಥಕ್ಯದ ಬಾಮು ದಿಂಜಿದ್ ಬಯ್ದ್‌ಂಡ್..”

ಉಂದುವೇ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಬೆಳಗಾವಿದ ಪೋಲಿಸ್ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಕೆ.ನಾರಾಯಣ್ ಅರೆನ ಸನ್ಮಾನ ಲೇಸ್‌ದ ನೆಂಪು ಸಂಚಿಕೆಡ್ ಪಣ್ತಿನ ಪಾತೆರ ಅರೆನ ಬೇಲೆಗ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಮಲ್ಲ ಪುಗರ್ತೆ ಪಣ್ದೇ ಪಣೊಲಿ. "ಮಾಮಲ್ಲ ಪ್ರತಿಭೆದ, ನಿರಂತರ ಬೆನ್ಪಾಟೊದ ಟೇಲರ್ ತನ ಪೆರ್ಮೆದ ತುಳುಬಾಸೆಗ್ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯೊಡೇ ಮನ್ನಣೆ ತಿಕ್ಕುಲೆಕ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಜತೆಟ್ ತುಳುವೆರ್ನ ಪೆರ್ಮೆನ್ಲಾ ಪಸೆರೊಂದುಲ್ಲೆರ್."

"ಎಂಚ ನೈಲ್ ಸುದೆ ಈಜಿಪ್ತ್‌ದ ವರ ಪ್ರಸಾದನಾ, ಅಂಚೆನೇ ತುಳು ನಾಟಕ, ಸಿನೇಮಾ ರಂಗೊದ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ತುಳು ಕಲಾದೇವಿನ ವರಪುತ್ರೆ. ನಾಟಕರಂಗ ಪಣ್ಪಿನ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಕಲಾಪ್ರತಿಭೆ ಪಣ್ಪಿನ ಅಮೋಘ ಅಸ್ತ್ರ ಪತೊಂದು ಅಭಿಮನ್ಯುಲೆಕ ಪುಣೆವೊಂದು ದುಂಬರಿಯೊಂದು ಬಯ್ದಿನಾರ್ ಟೇಲರ್. ಅರೆನ್ ಪಡೆತಿನವು ತುಳುವೆರ್ನ ಬಾಗ್ಯೆ." ಇಂಚ ಪಣ್ತಿನಾರ್ ಸನ್ಮಾನ ಸಮಿತಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಎಮ್.ಪ್ರಕಾಶ್.

"ತುಳು ಸಿನೇಮೊದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರ್‌ನ ಕಾಣಿಕೆ ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟದವು..",

"ನಾಡ್‌ದ ಬಾಸೆದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಬಾಮೊಡು, ಇರೆಮದೆತ ಕಾಯಿ ಆದ್ ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಕೆ. ಎನ್ ಟೇಲರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪೆರ್ಮೆದ ಮಗೆ.."

ಇಂಚಿತ್ತಿನವು ಅಪಗಪಗ ಒವ್ವೇ ಸನ್ಮಾನ ಮಲ್ಪುನಗ ಕೇಣ್ದ್ ಬರ್ಪಿನ ಮೆಚ್ಚಿಕೆದ ನಿಜ ನುಡಿಕುಲು..

"ತುಳು ಸಿನೇಮಾ ಮಲ್ಪುನಕ್ಲೆಗ್ ದೈರ ಬತ್ತಿನೇ ಟೇಲರ್‌ಡ್ದ್. ಯಾನ್ 'ಬಯ್ಯ ಮಲ್ಲಿಗೆ' ಸಿನೇಮಾ ಮಲ್ತಿನೇ ಅರೆನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹೊಡು" ಇಂಚ ಪಣ್ತಿನಾರ್ ತುಳು ನಾಟಕ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಸಿನೇಮಾ ರಂಗೊದ ಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವ ದಂಡಕೇರಿ..

ಮುಂಬಯಿದ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಟೇಲರ್‌ನ ನಾಟಕ ತೂಪಿನನೇ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಸಂಬುರ್ಮ. ಅವ್ವೆನ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಂತಿ ಸಾಲಿಯಾನ್ ಪಂಡೊಂದಿನಿ ಇಂಚ!

"1969ನೇ ಇಸವಿ. ಆನಿ ಐತಾರ ದಿನ. ಮುಂಬಯಿದ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಮುಂಬೈ ಕಿಂಗ್ ಸರ್ಕಲ್‌ಡಿಪ್ಪುನ ಶಣ್ಮುಖಾನಂದ ಸಭಾಂಗಣೊಗ್ ಬರ್ಪಿನನೇ ಉಲ್ಲಾಸ್. ಇಷ್ಟಮಿತ್ರಬಂದುಬಾಂದವೆರ್ ಒರಿಯನೊರಿ ಕುಸಿಟೆ ತೆಲಿಕೆದ ಪಾತೆರೊಡೇ ಎದ್ರೊನುನ ಪೊರ್ಲು ತೂವೊಡು! ಈ ಕುಸಿಕ್ ಕಾರಣ, ಆನಿ ನಡಪುನ ಟೇಲರ್ನ ನಾಟಕ. ಅವು ' ಯಾನ್ ಸನ್ಯಾಸಿ ಆಪೆ'. ಆನಿದ ದಿನ ಸುಮಾರ್ ಮೂಜರೆ ಸಾರ ಜನ ಸೇರ್ದಿತ್ತೆರ್.."

17–7–1983ನೇ ಇಸವಿಡ್ ನಡತಿನ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭಾ ಉಂದೆತ ಬೊಳ್ಳಿ ಪರ್ಬೊದ ನೆಂಪುಲಾ ಮುಂಬಯಿದಕಲೆಗ್ ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿನನೇ!

2004ನೇ ಇಸವಿಡ್ ನನೊಂಜಿ ಲೇಸ್. ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭೆತ 45ನೇ ವರ್ಸೊದ ಸಂಬುರ್ಮೊದ ಈ ಲೇಸ್ ಕುಡ್ಲದ ಟೌನ್ ಹಾಲ್‌ಡ್ ನಡತ್‌ದ್‌ಂಡ್. 2–5–2004,ಡ್ದ್ ಮೂಜಿ ದಿನೊತ ಲೇಸ್. ಅಯಿಕಾದ್ ಡಾ.ನಾ. ದಾಮೋದರ ಶೆಟ್ಟಿ ಮೆರೆನ ಸಂಪಾದಕತ್ವೊಡು ಒಂಜಿ ನೆಂಪು ಸಂಚಿ ಪ್ರಕಟ ಆತ್‌ಂಡ್. ಆ ಸಂಚಿಡ್

ಟೇಲರ್ ತನ್ಕ್ ಸಾಯ ಮಲ್ತಿನಕಲೆನ್ ಸಚಿತ್ರವಾದ್ ಗೌರವೊಡು ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊಂದು, ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಉಪಕಾರೊದ ಸ್ಮರಣೆ ಮುಕ್ಯ ಪಣ್ಪಿನೆನ್ ತೋಜಾದೆರ್.

ಕಲಾವಿದರ ಒಕ್ಕೂಟ, ಕುಡ್ಲ, 'ತುಳುವೆರೆ ಐಸಿರಿದ ಐಸ್ರ' ಮುಲ್ಕಿ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಒವ್ವೇ ಲೇಸ್‌ಡ್ ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರ್‌ನ ನೆಂಪು ನಡತೊಂದೇ ಉಂಡು.

ಟೇಲರ್‌ನ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಪಣ್ಪಿನಂಚಿನ ಕೆಲವು ಜನಪ್ರಿಯ ಪದೊಕುಲು

ಪಗೆತ ಪುಗೆ

ಮಾದೆ : ತಾದಿಗ್ ಬರ್ಪನಾ ಅತ್ತ್ ಗುದ್ದು ತಿನ್ಪಾನಾ
ಮಣೆದೀದ್ ಉಲಯಿ ಪೋದು ನುಪ್ಪು ಕಣಪನಾ
ಕುಡ ಮೋನೆ ತೂಪಾನಾ

ಸೀತೆ: ಈರೇ ಬರ್ಪಾರಾ ಅತ್ತ್ ನೀರ್ ಪರ್ಪಾರಾ
ಗರ್ವ ಬುಡ್ದು ಪಿದಾಯಿ ಪೋದು ಕೈಕಾರ್ ದೆಕ್ಪಾರಾ

ಮಾದೆ: ಓ.. ..ಓ.. ..ಓ ಮಾಟ ಮಲ್ತ್‌ದ್
ಊರುನೇ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ದಮ್ಮಯ ಪಾಡಾವೆ.
ಪಾತೆರ ತೆಕ್ಕದ್ ಕೋಪಲ ಬತ್ತ್‌ದ್
ಪಿಲಿಯೇ ಯಾನ್ ಆವೆ

ಸೀತೆ: ಆ..ಆ.. ಆ.. ಆ.. ಆಂಕರ ತೂಪದ್
ಗೆಂದುನ ತಾಕತ್ತ್ ಇರೇಡ ಓಲುಂಡು
ಮಡಲ್‌ಗ್ ಬೊಟ್ಟುದು ಪಿಲಿನ್ ಗಿಡಪುನ
ಹತ್ತೇರಿ ಎನಡುಂಡು.

ಮಾದೆ: ಜುಟ್ಟು ಎನಡುಂಡು.
ನಿನ್ನ ಗುಟ್ಟು ಎನಡುಂಡು.

ಬಿಸತ್ತಿ ಬಾಬು

ಅನ್ಯಾಯನ ವಿಚಿತ್ರನಾ ಕಲ್ಜಿಗ ಕಾಲ ದಾನೆ
ವಿಚಾರ ಆತ್ಮ ಆಂಡ ದಾನೆ

ಪೋಂಡಾ ನಿನ್ನ ಬೇನೆ
ವಾ ಮೋಸನ ವಾ ಆಸೆನಾ
ಪೇರ್ ಕೊರ್ಪಿ ಕೈಟೇ ವಿಷ ಕೊರಿಯನ
ವಾ ಬ್ರಾಂತಿಯ ವಾ ಶಾಂತಿಯಾ
ಮೇಲ್‌ಕೀಳ್ ನಿನ್ನ ಲೀಲೆ ಪಣ್ಪಿನ
ಈ ಪಾಪಾ, .. ಈ ಶಾಪಾ..
ವಾ ಧರ್ಮನ ವಾ ಕರ್ಮನಾ
ದೇವಸ್ಥಾನ ಎಂಕ್ ಇಲ್ಲ್ ಮಸಣನಾ
ಯಾನ್ ಎಣ್ಣಿನ ದೇವೆರೋಲ್ಲೆನ
ಕೈ ಮುಗಿಯೆನೆ ಈ ಕಲ್ಲಾಯನ
ಈ ರೀತಿ.. ಈ ನೀತಿ..

ಸಾವಿರೊಡೊರ್ತಿ ಸಾವಿತ್ರಿ

ಕಣ್ಣ್‌ತ್ತ್‌ದ್ ಕೈಯಿತ್ತ್‌ದ್ ಕಲ್ಲಾಯನಾ
ಬಾಯಿತ್ತ್‌ದ್ ಬಾಯಿ ಬರಂದಿ ಭಗವಂತೆನಾ
ದೇವೆ ಪಣ್ಪಿ ಪುದರ್ ಮಾತ ನಿಕ್ಕ್ ಸ್ವಂತನಾ
ಕಳಂಕ್‌ಪುದರ್ ಪೂರ ಲೆತ್ತ್ ಯೆಂಕೆ ಕಂತನ?
ನರಮಾನ್ಯೆ ಆದ್ ಬದುಕೊಡುಂದು ಬತ್ತೆ ಆಸೆಡ್
ಬತ್ತಿನಾಯೆ ಕರ್ಮ ಪತ್ತ್ ಇತ್ತೆ ಬೂಮಿಡ್
ಅಪ್ಪೆ ಪಣ್ಪಿ ದೇವೆರೊರ್ತಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಸೃಷ್ಟಿಡ್
ಅಪ್ಪೆ ಉಡಲ್ ಅಂತ್ಯ ಮಲ್ತ ವಾ ದೃಷ್ಟಿಡ್
ಬೊನ್ಯಾದ್ ಮಣ್ಣಾಪೆ ಈ ಜಾಗೆಡೆ
ಎಡ್ಡೆ ಏರ್ ಹಾಳ್ ಏರ್ ಎನ್ನ ಲೋಕೊಡು
ಬುಲಿತ್‌ಂಡನೆ ತೆಲಿಪುನಕುಲು ಎನ್ನ ಪಿರವುಡು
ಶಾಂತಿ ಸುಕೊಟು ಬತ್ತಲಾಲ್ ಸಾವಿರೊಡೊರ್ತಿ
ಸಂಶಯೊದ ಸಾದಿಡ್‌ಲ ಉಲ್ಲೊಲೊರ್ತಿ..

ಅಕೇರಿದ ದಿನೊಕುಲು

ಎಲ್ಯೆಡ್ದಿಂಚ ತುಳು ನಾಟಕ, ತುಳು ಸಿನೇಮಾ ಉಂದೆನೇ ತನ ಉಸುಲು ಪಣ್ಪಿಲೆಕ ಬೆನೊಂದು ಬಯ್ಯಿನ ಟೇಲರ್ ಸಾಮಾನ್ಯೆರ್ನ ಒಟ್ಟುಡು ಸಾಮಾನ್ಯಲೆಕ ಬದ್ಕಿಯೆರ್. ಅಜಿಪ ವರ್ಸ ಕರಿನಗ ಅರೆನ ಚಟುವಟಿಕೆಲ್ ಕಮ್ಮಿ ಆವೊಂದೇ ಪೋಂಡು. ಆರೆಗ್ ತನ್ನ ನಾಟಕೊಡು ತಾನೇ ನಾಯಕ ನಟೆ ಆವೊಡು. ಆ ಆಸೆನ್ಲಾ ಆರ್ ಬರಿಕೇ ದೀಯೆರ್. ಪಣವುದ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ಲಾ ಕೈ ಕಟ್ಟ್‌ನಗ ನಾಟಕೊದ ಉಮೇದ್ ಉರ್ಕುನಾಂಡಲಾ ಎಂಚ? ಸಂಸಾರೊದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಶಿಸ್ತ್‌ಡೇ ಬುಳೆಯಿನ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಂಬಂದೊಡು ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಅರೆನ ತುಂಬು ಸಂಸಾರ ಸರಳವಾದ್ ಸುಕೊಟೇ ಬದ್ಕೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳು ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ದಂತಕತೆ ಆದ್ ಬದ್ಕಿನ ಟೇಲರ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ಬಾಡಿಗೆದ ಇಲ್ಲಡೇ ಬದ್ಕಿಯೆರ್ ಪಣ್ಪಿನಲಾ ಸತ್ಯೊನೆ! ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭೆ ದುಂಬುದುಂಬು ಪೋವೊಡಿಣ್ಪಿನ ಮಲ್ಲ ಆಸೆಡ್ 2014ನೇ ಇಸವಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಕುಡ್ಲಡ್ ಪೊಸಪೊಸ ನಾಟಕ ತಂಡೊಲು ಪೊಸಪೊಸ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬುನೆತ ನಡುಟು ಅರೆಗ್ ದಿಂಜ ದುಂಬು ಪೋಯೆರೆಗಾಯಿಜಿ. ಅರೆನೊಟ್ಟುದ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಬೇತೆಬೇತೆ ತಂಡೊಗು ಸೇರೊಂಡೆರ್. ತನ್ನ ನಾಟಕ ತಂಡೊನ್ ಒರಿಪಾವುನೆಂಚ ಪಣ್ಪಿನ ಚಿಂತನೆಡೇ ಇತ್ತೆರ್.

ಪಿರಯ ಎಳ್ಪತ್ತೈನ್ ಕರಿನಗ ಆರೋಗ್ಯಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. "ಯಾನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ದ್ ಬೇಗ ಇಲ್ಲಗ್ ಬರ್ಪೆ. ಯಾನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಡಿಪ್ಪುನೆನ್ ಏರೆಗ್ಲಾ ಪಣೊಡ್ಚಿ. ಜನೊಕುಲು ಫೋನ್ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಟೌನ್‌ಹಾಲ್‌ಡ್ 'ಏರೆನ್ಲಾ ನಂಬೊಡ್ಚಿ' ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಾವೊಡುಗೆ!" ಇಂಚ ಇಲ್ಲದಕಲ್ಡ ಪಣೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅರೆನ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ 'ಮಾಮ' ಆದೇ ಇತ್ತಿನ ಸೀತಾರಾಮ ಶೆಟ್ರ್ ಅರೆನ ಜತೆಟೇ ಇತ್ತ್‌ದ್ "ಅಂಚೆನೇ ಮಲ್ಪುಗ" ಪಣ್ದ್ ಪಣೊಂದುಲಾ ಇತ್ತೆರ್.

ಆಂಡ ಸುದ್ದಿ ಪಸೆರ್‌ಂಡ್. ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ 'ಶರಶಯ್ಯೆದ ಭೀಷ್ಮ'ಲೆಕ ಆರ್ ಜೆತ್ತಿತ್ತಿನಪಗ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಂತ್ರಿಲ್, ಗಣ್ಯೆರ್ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ದಕುಲ್, ತುಳು ಸಂಘಟನೆದಕುಲು, ಮಾತ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪಾತೆರ್ಪಾಯೆರ್. ತುಳು ನಾಟಕೊದ ಸಿನೇಮಾದ ಕಲಾವಿದೆರ್ಲಾ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅರೆನ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯೆರ್. ಅರೆನ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭೆತಕುಲು ಸಾಲ್‌ಗಟ್ಟೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಅಭಿನೇತ್ರಿ ಜಯಮಾಲಾ ಅರೆಡಾತಿನ ಉಪಕಾರೊನ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊಂದು ಋಣ ತೀರಾವೆರೆ ದುಂಬಾಯೆರ್. ಆ ದಿನೊಕುಲು ಪಂಡ ಆರ್ 'ಮಾತೆರೆನ್ಲಾ ನಂಬೊಲಿ' ಪಣ್ಪಿನ ನಾಟಕೊದ ಕತೆನ್ ಬರೆಪಿಲೆಕೊದ ಸಂದರ್ಭೊ!

ಅಕೇರಿಗ್ ವಿಧಿತ ಇಚ್ಛೆದಂಚೆನೇ ನಡತ್‌ಂಡ್. 18–3–2015 ಈ ದಿನ ಏತೇತೋ ಸಾದನೆದ ಸರದಾರೆ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ವಿಧಿವಶ ಆಯೆರ್. ಎಡ್ಡೆಡ್ ಬದ್ಕಿನಕ್ಲೆನ

ಮರಣೊಗ್ಲಾ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲು ಉಪ್ಪುಂಡು. ಟೇಲರ್ನ ಮರಣೊಲಾ ಅರೆನ ಸರಳತೆ, ಶಿಸ್ತ್, ಕಲಾಸೇವೆದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಬೊಕ್ಕ ಸಾದನೆಗ್ ಸರಿಯಾದೇ ನಡತ್‍ಂಡ್. 'ಶರಣರ ಗುಣ ಮರಣದಲ್ಲಿ ನೋಡು' ಪಣ್ಪಿಲೆಕ ಅರೆನ್ ಅಕೇರಿಗ್ ತೂವೆರೆಗಾದ್ ಸಾರಸಾರ ಜನೊತ ನೂಕು ನುರ್ಕೆಲ್!

ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ನಡತಿನ 'ಸಂಸ್ಮರಣೆ ಸಭೆ'ಕ್‍ಲಾ ಬಾರಿ ಜನ ಸೇರ್ಯೆರ್. ಗುಣೊನ್ ಕೊಂಡಾಡ್ಯೆರ್. ಪುಷ್ಪ ನಮನ ಮಲ್ತೆರ್. ಆ ಸಭಾಂಗಣೊಡು ಅಪಗ ಕೇಣೊಂದಿತ್ತಿನ ಪದ,

ವಿಧಿತ ದಗೆನಾ ಇನಿಕ್, ಯೆಂಕ್
ಕತೆನೆ ಒಂಜಿ ಕೇಂಡೆ
ಯೆತೆನೆ ಮೂಲು ಆಂಡೆ..
ಸುಳಿಟೆ ಯಾನ್ ಬೂರೊಡಾಂಡೆ..

ಬತ್ತಿನ ಅಭಿಮಾನಿಲ್, ಇಷ್ಟಮಿತ್ರೆರ್, ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಕುಲು ಜೋಕುಲು, ಮರ್ಮಯಾಡ್ಲ್, ಪುಲ್ಯಾಡ್ಲ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಪದ ಕೇಣೊಂದು ಕಣನೀರ್ ಜಪುಡಾಯೆರ್.. ಅವು ತುಳು ನಾಡ್‍ದ ಮಾಮಲ್ಲ ಆಸ್ತಿ ಪಣ್ಪಿಂಚಿನ ಕಡಂದಲೆ ನಾರಾಯಣ ಟೇಲರ್‍ಗ್ ಸಂದಿನ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ.

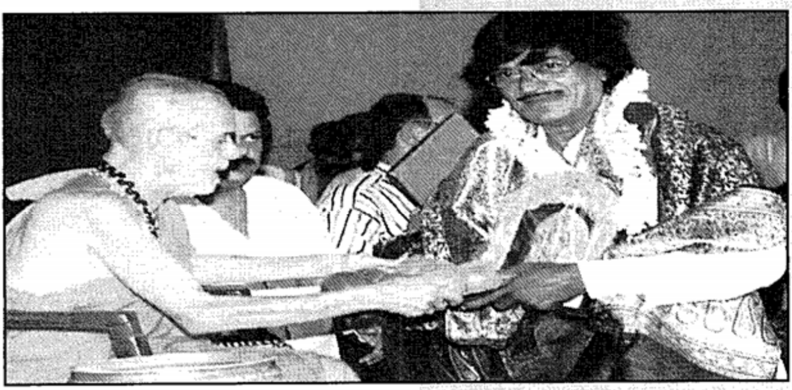
ಕೆ.ಎನ್ ಟೇಲರ್‍ನ ಕಾಯ ಅಳಿದ್ ಪೋಂಡು.. ಬೇಲೆ ಒರೀಂಡ್.. ನಿನೆಪು ಒರೀಂಡ್.

ಅರೆನ ಬದ್‍ಕ್ ಸಾದನೆದ ಬಗ್ಗೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಲ್ತ್‍ದಿನ ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರ ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ಉಂಡು.

ಸಾಹಿತ್ಯ

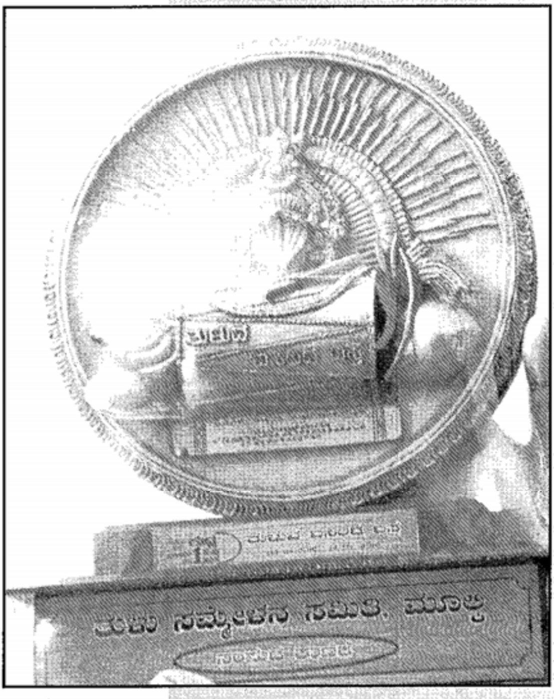

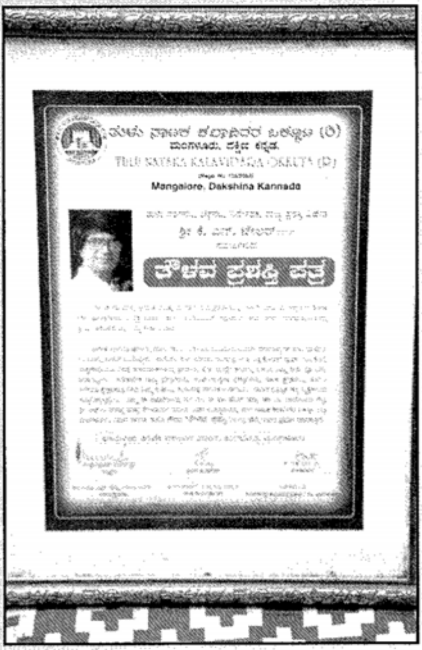

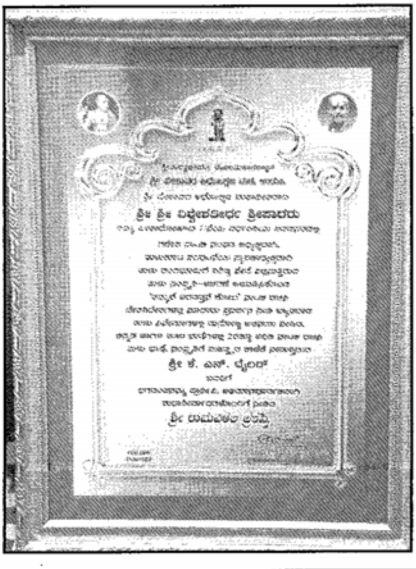

ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿ.
ದಾಸುನ ಮದ್ಮೆ
Products
Graphic

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು
ತುಳುವೆರೆ ಕೂಟ
ಸನ್ಮಾನ ಪತ್ರ

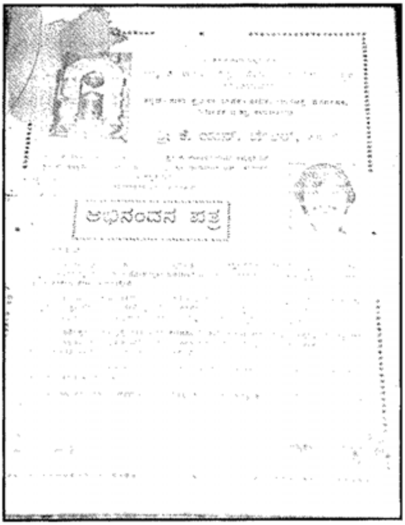

ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ ಸಮಿತಿ, ಮೂಲ್ಕಿ

ಹುಟ್ಟು ಹಬ್ಬ
ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರ ಸಿಂಹಾವಲೋಕನ
ಸಾಧಕರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ

ತುಳು ನಾಟಕ ಕಲಾವಿದರ ಒಕ್ಕೂಟ (ರಿ)
ಮಂಗಳೂರು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.
Mangalore, Dakshina Kannada
ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು
ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ಟೈಲರ್

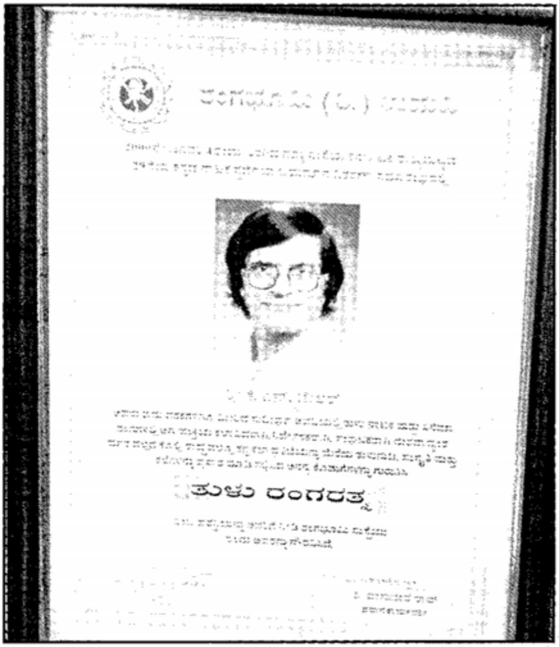

ಅಭಿನಂದನ ಪತ್ರ

BIKARNAKATTA FRIENDS CIRCLE (R)

ತುಳು ರಂಗರತ್ನ

ಕುಡ್ಲ
ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್
ನಮ್ಮ ಕುಡ್ಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-2008

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ತುಳು ಭವನ, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು – 6

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್
ಎಮ್. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್
ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ. ಬಿ.

ಅರ್ಥಸದಸ್ಯೆರ್
ಡಿ. ಎಮ್. ರವಿ ಕುಮಾರ್

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆರ್
ಪ್ರೊ. ಡಿ. ವೇದಾವತಿ
ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಕುಲಾಲ್
ಶ್ರೀ ಸುಭಾಶ್ಚಂದ್ರ ಪಡಿವಾಳ್
ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪ್ರಸಾದ್ ರೈ ಕುಂಬ್ರ
ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶೀಲ
ಶ್ರೀ ವಸಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಬೆಳ್ಳಾರೆ
ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಉಪ್ಪೂರು
ಶ್ರೀ ರಘು ಇಡ್ಕಿದು
ಶ್ರೀ ಮೋಹನ್ ಕೊಪ್ಪಲ ಕದ್ರಿ
ಶ್ರೀಮತಿ ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ
ಶ್ರೀ ನವೀನ್ ಡಿ. ಪಡೀಲ್
ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ವಿಶ್ವನಾಥ
ಡಾ. ದಿವಾ ಕೊಕ್ಕಡ

ಪ್ರೊ. ಡಿ. ವೇದಾವತಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶೀಲ

"ತುಳು ನಾಟಕ, ತುಳು ಸಿನೇಮಾ ರಂಗೊದ ಭಗೀರಥೆ" ಪಣ್ಪಿನ ಈ ಬೂಕು ಬರೆಯಿನಕುಲು, ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆರಾಯಿನ ಪ್ರೊ. ವೇದಾವತಿ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶೀಲ ಮರೋಳಿ. ಕೆ.ಎನ್.ಟೇಲರ್‌ನ 'ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭಾ' ನಾಟಕ ಕೂಟೊಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ನಟನೆ ಮಲ್ತ್‌ದಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶೀಲ, ಪರರಾಜ್ಯ ಪರದೇಸೊಲೆಡ್ಲಾ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನೊಡು ಪಾಲ್ ಪಡೆತಿನಾರ್. ತನ್ನಂಚಿನ ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಟೇಲರ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರ್ತಿನೆನ್ ಕಲಾರಂಗೊಡೇ ತಂಕ್ಲೆನ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಾದಿ ತೋಜಾಯಿನೆನ್, ಶಿಸ್ತ್‌ದ ನಿರ್ದೇಶಕೆರಾದ್ ತಂಕ್ಲೆನ ಪ್ರತಿಭೆನ್ ಬೆಳಗಾವೆರೆ ಸಾಯ ಮಲ್ತಿದಿನೆನ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನುನ ಜಯಶೀಲಗ್ ಈ ಬೂಕು ಬರವಣಿಗೆ 'ಗುರು ಕಾಣಿಕೆ' ಪನ್ಪಿಲೆಕೆದ ಗೌರವ.

ಎಮ್. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ